

Молитви, котрими починають і закінчують КОЖНЕ МОЛИТОВНЕ ПРАВИЛО

Вступні молитви

(Угамувавши в серці пристрасті і примирившись з усіма ближніми, стати перед іконами, неспішно перехрестившись, почати:)

Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

(Молитва до Святого Духа:)

Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Милосердний, душі наші.

(від Пасхи до Вознесіння замість “Царю Небесний” читають: “Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував” (тричі). Від Вознесіння до Трійці починають молитви з Трисвятого)

(Трисвяте:) Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас *(тричі)*.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй *(тричі)*.

Пресвятая Троице, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші імені Твого ради.

Господи, помилуй *(тричі)*.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

МОЛИТВИ ДО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

* Царице моя Преблагая, Надіє моя Богородице! Заступнице сиріт і подорожніх Пристановице! Скорботних Радосте, ображених Покровительнице. Бачачи мою біду, бачачи мою скорботу, поможи мені як немичному, покерлуй мною як подорожнім. Образу мою знаючи, розрши її, як бажаєш. Бо не маю іншої помочі, окрім Тебе, ані іншої заступниці, ані благої утішительниці, лише Тебе, о, Богомати, що збереже й покрий мене по віки віків. Амінь.

Пресвятая Богородице, спаси нас. Пресвятая Богородице, просвіти нас світлом Сина Твого. Аلیلуя, Аلیلуя, Аلیلуя.

* Під Твою милість припадаємо, Богородице Діво. Молитов наших в час журби не відкинь, але з бід визволяй нас, єдина Чиста і Благословенна. Пресвятая Богородице, спаси нас!

Всі святі, моліте Бога за нас!

* О Пресвята Владичице Богородице! Ти вища за всіх ангелів і архангелів і за все творіння чесніша. Ти помічниця покривджених, зневірених надія, убогих заступниця, засмучених утіха, згоłodнілих кормителька, нагих одіяння, недужих зцілення, грішних спасіння, всіх християн поміч і захист. О всемилостива Владичице, Діво Богородице, милістю Твоєю спаси й помилуй і ризою Твоєю чесною захисти всіх християн православних. І ублагай, пречиста Владичице, Христа Бога нашого, щоб зміцнив Він нас силою Своєю з неба на невидимих і видимих ворогів наших. О всемилостива Владичице Богородице! Піднеси нас із безодні гріховної і визволи від голоду, мору, землетрусу й повені, вогню й меча, від нападу ворожого та міжусобиці, від наглої смерті, від повітря згубного, від пошести смертоносної та від усякого лиха. Подай, пречиста Владичице, мир і здоров'я рабам Твоїм (імена) і всім православним християнам, і просвіти їм на спасіння розум та очі сердечні, і сподоби нас, грішних рабів Твоїх, Царства Сина Твого, Христа Бога нашого. Бо влада Його благословенна й препрославлена, з Безпочатковим Його Отцем і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Його Духом нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

* Богородице Діво, радуйся, Благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти в жонах і благословен плід утроби Твоєї, бо Ти породила Спасу душ наших. *(Ця молитва називається Архангельським привітанням і є одною з найважливіших молитов, її треба читати якнайчастіше. Вона народжує в душі благодатний мир, захищає людину покровом Богоматері.)*

* Милосердя двері відкрий нам, Благословенна Богородице, щоб ми, на Тебе надіючись, не загинули, а від усякого лиха Тобою визволилися. Бо Ти єси спасіння роду християнського.

* Усю надію мою на Тебе покладаю, Мати Божа, збережи мене під покровом Твоїм.

**Молитва до Божої Матері
на честь Її чудотворної ікони
Вишгородська (Володимирська)**

До кого вдамося, Владичице? До кого припадемо у скорботі нашій, якщо не до Тебе, Царице Небесна? Хто плач наш і зітхання прийме, якщо не Ти, Пренепорочна, Надіє християн і Пристановище нам, грішним? Хто перевершить Тебе у милості? Прихили слух Твій до нас, Владичице, Мати Бога нашого, і не відкинь тих, що потребують допомоги Твоєї: почуй стогін наш, підкріпи нас, грішних, врозуми і навчи, Царице Небесна, і не відступи від нас, рабів Твоїх, Владичице, за нарікання наше, але будь нам Матір'ю й Заступницею, і передай нас милостивому покрову Сина Твого. Влаштуй нашу долю, як Сама зволиш, і приведи нас, грішних, до тихого й мирного життя, щоб, оплакуючи гріхи наші, ми возрадувалися з Тобою завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

(Ця чудотворна ікона – велика святиня Київської Русі, одна з найшанованіших ікон в Україні. Нею благословляють дітей, з нею вінчаються, до неї звертаються в усіх бідах і напастях.)

Воання до Богоматері

Про що молити Тебе, чого просити в Тебе? Адже Ти все бачиш і знаєш Сама, подивися мені в душу і дай їй те, що їй потрібно. Ти, що все перетерпіла, все перемогла, – все зрозумієш. Ти, що сповила Немовля у яслах і прийняла Його Своїми руками з Хреста, Ти одна знаєш усю висоту радості і весь тягар горя. Ти, що отримала в усиновлення весь рід людський, поглянь на мене з материнським піклуванням. Із тенет гріха приведи мене до Твого Сина. Я бачу сльозу, що зросила Твій лик. Це наді мною Ти пролила її, і нехай змиє вона сліди моїх провин. Ось я прийшов, я стою, я чекаю, що Ти відгукнешся, о Богомати, о Всехвальна, о Владичице! Нічого не прошу, тільки стою перед Тобою. Тільки серце моє, бідне людське серце, що знемогло в тузі за праведністю, кидаю до Пречистих ніг Твоїх, Владичице! Дай усім, хто кличе Тебе, досягти Тобою вічного дня і лицем до лиця поклонитися Тобі.

* Заступнице християн усердная, молитвенице до Творця надійная, не відкинь моління грішників, але поспішися як Благая на поміч нам, що з вірою звиваємо до Тебе: поспішися на молитву і скоро прийди на благання, бо Ти заступаєшся завжди за тих, що шанують Тебе, Богородице.

* До Богородиці щиро нині удаймося ми, грішні і смиренні, і припадім у покаянні з глибини душі звиваючи: Владичице, поможи, змилосердившись над нами, поспіши, бо гинемо від безлічі провин. Не відпусти рабів Твоїх без нічого, бо Тебе за єдину надію нашу маємо.

Ми, недостойні, не перестанемо ніколи славити сили Твоєї, Богородице, бо коли б Ти не обороняла молитвою, то хто визволив би нас від стількох бід? І хто б нас донині вільними зберіг? Не відступимо, Владичице, від Тебе, бо Ти завжди спасаєш рабів Твоїх від усякого лиха.

Бо Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй *(12 разів)*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Прийдіть, поклонімося Цареві нашому, Богу.

Прийдіть, поклонімося і припадімо до Христа, Царя нашого, Бога.

Прийдіть, поклонімося і припадімо до Самого Христа, Царя і Бога нашого.

Кінцеві молитви

Достойно є і це є істина славити Тебе, Богородицю, завжди Славну і Пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істління Бога Слово породила, дійсну Богородицю, Тебе величаємо.

(Від Великодня до Вознесіння замість «Достойно є» читаємо:

«Ангел взивав Благодатній: Чиста Діво, радуйся, і знову мовлю: Радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться! Світися, світися, Новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла. Радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чиста, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй *(тричі)*.

Господи, благослови.

Господи, Ісусе Христе, Сину Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, помилуй нас. Амінь.

МОЛИТВИ ЗА ЗЦІЛЕННЯ ПИЯКІВ

Молитва до Божої Матері на честь Її ікони «Неупивна Чаша»

О Премилосердна Владичице! До Твого заступництва нині вдаємося, молінь наших не відкинь, але милостиво почуй нас, жінок, дітей, матерів. Зціли братів, і сестер, і близьких наших, що тяжкою недугою пияцтва одержимі й через це від Матері своєї Церкви Христової і спасіння відпадають. О милостива Мати Божа, торкнися їхніх сердець і скоро підійми від падінь гріховних, і до спасенного відродження приведи їх. Умоли Сина Свого, Христа Бога нашого, щоб простив нам гріхи наші і не відвернув милості Своєї від людей Своїх, але щоб зміцнив нас у тверезості й чнотливості.

Прийми, Пресвята Богородице, молитви матерів, які сльози за дітей своїх проливають; жінок, що чоловіків своїх оплакують; убогих та нещасних дітей, які без опіки залишені; і всіх нас, що до ікони Твоєї припадаємо. Нехай дійдуть ці благання наші молитвами Твоїми до Престолу Всевишнього. Покрий і збережи нас від пасток лукавого і всіх ворожих хитрощів, а в страшний час відходу нашого допоможи неушкоджено пройти повітряні митарства. Молитвами Твоїми визволи нас від вічного осуду, нехай покриє нас милість Божа на нескінченні віки. Амінь.

Молитва до святого Боніфатія Милостивого

О всесвятий Боніфатію, милостивий рабе Милосердного Владики! Почуй тих, що звертаються до Тебе, котрі одержимі згубною пристрастю до пияцтва і, як під час свого земного життя ти ніколи не відмовляв у допомозі тим, які просили тебе, так і тепер позбави згубної пристрасті цих нещасних (*імена*). Допоможи їм, угоднику Божий Боніфатію, коли спрага спиртного почне пекти їхнє горло, знищ їхнє згубне бажання, освіжи їх уста небесною прохолодою, просвіти їхні очі, постав їхні ноги на камені віри й надії, щоб, залишивши свою душевну пристрасть, що веде за собою відлучення від Небесного Царства, вони ствердились у благочесті, удостоїлись неосоромного мирного кінця життя та у вічному світлі нескінченного Царства Слави гідно прославляли Господа нашого Ісуса Христа з Безпочатковим Його Отцем і з Пресвятим Животворчим Духом на віки віків. Амінь.

ІСУСОВА МОЛИТВА

Господи Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене, грішного (грішну).

Або скорочена: Господи Ісусе Христе, помилуй мене.

(Святі Отці кажуть, що треба уважно, з покаєнням промовляти цю молитву, і так молитися якнайчастіше, де б ми не були. Ця молитва — найсвятішим іменем Спасителя і Бога Ісуса Христа — перемагає всяке зло — і зовнішнє, і внутрішнє. Так можна молитися і за одержимих пияцтвом: «... помилуй раба Твого (рабу Твою) (ім'я)»)

МОЛИТВИ ЗА РІДНИХ І БЛИЖНІХ

МОЛИТВИ ЗА РІДНИХ ТА ХРЕЩЕНИХ ДІТЕЙ

1. Господи Ісусе Христе, Сину Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері почуй мене, недостойного раба Твого (*ім'я*). Господи, у милостивій владі Твоїй діти мої, раби Твої (*імена*). Помилуй і спаси їх імені Твого ради. Господи, прости їм усі гріхи вільні й невольні, заподіяні ними перед Тобою. Господи, настав їх на істинну путь Твоїх заповідей і розум просвіти світлом Твоїм на спасіння душі та зцілення тіла. Господи, благослови їх удома, у школі, в путі й на кожному місці Твого володіння. Господи, збережи їх під покровом Твоїм святим від стріли, отрути, вогню, пошесті смертоносної і наглої смерті. Господи, охорони їх від усіх видимих і невидимих ворогів, від усякої хвороби, очисти від усякої скверни і полегши їхні душевні страждання. Господи, даруй їм благодать Духа Твого Святого на многії літа життя, здоров'я і чнотливість. Господи, збільш і зміцни їхні розумові здібності й тілесні сили, даровані їм Тобою, подай Твоє благословення на благочестиве і, якщо Тобі вгодно, сімейне життя і неосудне дітонародження. Господи, даруй мені, рабу Твоєму (*ім'я*), батьківське благословення на дітей моїх і рабів Твоїх у нинішній час, уранці, вдень і вночі імені Твого ради, бо Царство Твоє вічне, всесильне і всемогутнє. Амінь.

2. О Пресвята Владичице Діво Богородице, спаси і збережи під покровом Твоїм дітей моїх (*імена рідних і хрещених дітей*), усіх отроків і немовлят, хрещених і безіменних, і тих, що в утробі материнській. Покрий їх ризою Твого материнства, зрости їх у страхі Божому і в покорі батькам, убагай Господа мого і Сина Твого, щоб дарував їм корисне для спасіння їхнього. Доручаю їх материнському піклуванню Твоєму, бо Ти є Божественна Покрова рабам Твоїм. Амінь.

3. Владико Господи Вседержителю, будь милостивий до дітей моїх, приведи їх до віри і спасіння, збережи їх під захистом Твоїм, укрий їх від усякої лукавої похитливості, віджени від них усякого ворога і супостата, відкрий їм вуха й очі сердечні, даруй зворушеність і впокорення серцям їхнім. Амінь.

МОЛИТВА ЗА БЛИЖНІХ

Господи Ісусе Христе, Боже наш, покрий нас, рабів Твоїх, від злоби супротивника нашого, бо сила його міцна, єство ж наше пристрасне і сила наша неміцна. Але Ти, о Милосердний, збережи нас від збурення думок і потоку пристрастей. Господи, Найсолодший Ісусе, помилуй і спаси рабів Твоїх: рідних моїх (*імена*), і всіх родичів, друзів, знайомих, сусідів, учителів, благодійників, усіх, хто любить і ненавидить нас, і кожную душу, що найбільше Твоєї допомоги потребує.

ПОМ'ЯНИК

Тих, хто нас ненавидить і кривдить, прости, Господи Чоловіколюбче. Доброчинцям нашим добро вчини. Братам і родичам нашим даруй, чого вони просять для спасіння і життя вічного. На немічних споглянь і зцілення їм подай. Покермуй тими, що на морі, подорожнім будь супутником. Усім православним християнам допомагай у боротьбі. Тим, хто служить нам і милує нас, відпущення гріхів даруй. Тих, що заповіли нам, недостойним, помолитися за них, помилуй з великої Твоєї милости. Пом'яни, Господи, раніше спочилих отців, матерів, братів і сестер наших і упокой їх там, де сяє світло лиця Твого. Пом'яни, Господи, братів наших поневолених і визволи їх від усякої небезпеки. Пом'яни, Господи, тих, що дари приносять і добро чинять у святих Твоїх церквах і за вбогих пам'ятають, і дай їм, чого вони просять для спасіння і життя вічне. Пом'яни, Господи, і нас, смиренних, грішних і недостойних рабів Твоїх, і просвіти наш розум світлом розуму Твого, і провадь нас по стежках заповідей Твоїх молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Вседіви Марії і всіх святих Твоїх, бо Ти благословен еси на віки віків. Амінь.

МОЛИТВА ДО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ на честь Її чудотворної ікони «Барська»

(великої Української святині)

Пресвята Богородице, Діво Владичице, вища від Ангелів і Архангелів і всього творіння чесніша! Почуй нас, що молимося Тобі, і яви милість Твою людям Твоїм. Пом'яни, Всемилостива Владичице, людей, що стоять перед Тобою і тих, що з поважної причини відсутні, і помилуй їх і нас з великої милости Твоєї. Скарбниці душ їхніх наповни всяким добром, шлюб їх у мирі та одностайності збережи, немовлят виховай, юних настав, старих підкріпи, слабодухих заспокой, розпорошених збери, знаджених напоум, тих, що страждають від духів нечистих, звільни, з тими, що плавають і тими, що мандрують, подорожуй, за вдовиць заступись, беззахисних захисти, полонених визволи, недужих зціли, тих, що в судах, у в'язниці, на тяжких роботах і в усякій неволі й скрутних обставинах – розрадь, укріпи і помилуй. Найбільше ж Церкву Сина Твого збережи й охорони повік-віки. Ти бо еси, Владичице, Надія наша й Заступниця всіх, хто вдається до Тебе і Твоєї святої допомоги благає. Тому всечесний образ Твій і Вседержителя, Якого тримаєш рукою Своєю, бачачи на іконі, радіємо, грішні, зі зворушенням і любов'ю цілуємо його, сподіваючись, Владичице, Твоїми святими богоугодними молитвами сподобитися нам нескінченного життя і неосудно стати в день судний праворуч Сина Твого і Бога нашого, славлячи Його разом із Безпочатковим Отцем і Пресвятим, Благим і Животворчим Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Коли ближні виходять з дому, не забудьте перехрестити їх і поблагословити: «Бережи тебе, Боже, на всіх шляхах твоїх», «Ангела тобі Охоронителя, молитви Пречистої Богородиці і всіх святих», «Господи, благослови» чи іншими молитвами.

Молитва до преподобного Мойсея Мурина

О, велика сило покаяння! О, незмірна глибино милосердя Божого! Ти, преподобний Мойсею, був раніше розбійником, але потім, ужахнувшись своїх гріхів, пройнявся скорботою і, розкаявшись, прийшов до монастиря і там у великому плачу за свої беззаконня та у важких подвигах проводив усі дні життя свого та удостоївся Христової благодаті й дару чудотворіння. О Преподобний, ти від тяжких гріхів піднявся до пречудних чеснот, допоможи і рабам Божим (*імена*), які моляться до тебе, що йдуть до загибелі через те, що віддалися безмірному, шкідливому для душі й тіла надуживанню спиртного. Зверни на них свій милосердний погляд, не відхили і не зневаж їх, але зглянься на них, що звертаються до тебе. Моли, святий Мойсею, Владику Христа, щоб не відкинув Він їх, Милосердний, і хай не порадується диявол їхній загибелі, але хай помилує Господь цих безсилих та нещасних (*імена*), котрими заволоділа згубна пристрасть пияцтва, адже ми всі Божі створіння і викуплені Пречистою Кров'ю Сина Його. Почуй же, преподобний Мойсею, їхню молитву, віджени від них диявола, даруй їм силу здолати їхню пристрасть, допоможи їм, простягни свою руку, виведи їх на шлях добра, визволи їх від рабства пристрастей і звільни їх від пияцтва, щоб вони відновлені, в тверезості й світлому розумі, полюбили стримання та благочестя і довіку прославляли Всемилостивого Бога, Котрий завжди рятує Своє творіння. Амінь.

Молитва від пияцтва св. Іоана Кронштадтського

Господи, зглянься милостиво на раба твого (*ім'я*), звабленого принадами черева і плотськими веселощами. Даруй йому пізнати насолоду стримання в пості і плодів Святого Духа, що їх дає піст. Амінь.

МОЛИТВА ЗА ЗЦІЛЕННЯ, БЛАГОДАТНУ ДОПОМОГУ ТА ПРОЩЕННЯ ГРІХІВ

Спаси, Господи, і помилуй раба Твого (рабу Твою) (*ім'я*) словами Божественного Євангелія Твого, прочитаного за спасіння раба Твого. Попали, Господи, терни всіх гріхів його і нехай вселиться в нього благодать Твоя, що опалює, очищає і освячує всю людину навіки. Амінь. *(І прочитати, стоячи, главу з Євангелія)*

МОЛИТВА НА СПОЖИВАННЯ ПРОСКУРИ ТА СВЯТОЇ ВОДИ

Господи Боже мій! Нехай буде мені дар Твій святий — проскура і свята вода — на відпущення гріхів моїх, на просвітлення розуму мого, на підкорення немочей і пристрастей, на укріплення душевних і тілесних сил моїх, на здоров'я душі і тіла — неосяжним милосердям Твоїм, молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх святих. Амінь.

(Зі св. води і проскури починають день, споживають тільки натщесерце)

МОЛИТВИ ЗА ХВОРИХ

1. Владико Вседержителю і Святий Царю, що всіх караєш, але не нищиш, зміцняєш підупалих і підносиш повалених, печалі життя людського розвіюєш. Молимося Тобі, Боже наш, раба Твого хворого (ім'я) відвідай милістю Твоєю, прости йому всякий гріх вільний чи невільний. Так, Господи, Твою цілющу силу з неба зішли, торкнися тіла, погаси гарячку, вгамуй пристрасть і всяку таємну неміч. Будь лікарем рабові Твоєму, підними його з постелі недуги і від ложа болю — цілим і здоровим, дай йому бути Церкві Твоїй послушним і волі Твоєї виконавцем. Бо Тобі належить милувати і спасати нас, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

2. О, премилосердний Боже, Отче, Сине і Святий Душе, в Нероздільній Тройці Тобі поклоняємось і Тебе славимо! Зглянься милостиво на раба Твого (ім'я) недужого, відпусти йому всі провини його, подай йому зцілення від хвороби, поверни йому здоров'я і сили тілесні, подай йому довге й щасливе життя, земні й духовні Твої блага, щоб він разом з нами приносив подячні молитви Тобі, всещедрому Богу і Творцеві нашому.

Пресвята Богородице, всесильним заступництвом Твоїм допоможи мені ублагати Сина Твого, Бога нашого, за зцілення раба Божого (ім'я).

Усі святи і ангели Господні, моліте Бога за недужого раба Його (ім'я). Амінь.

3. Лікарю душ і тіл наших, Джерело життя нашого, Христе Ісусе, Господи і Спасителю наш! Споглянь милосердним оком на цього в тяжкій недужості, прихились до наших слізних благань, перстом милосердя Твого доторкнись до немічного тіла хворого брата нашого, вгаси вогонь тіла його, зменш біль недуги його, поверни здоров'я йому, піднеси його з постелі немочі, продовж дні життя його, щоб на землі він послужив Тобі, ходив по стежках заповідей Твоїх та удостоївся Твого Небесного Царства і разом зі святими славив Тебе, Бога Милостивого, з Отцем і Духом на віки віків. Амінь.

МОЛИТВА В ЧАС ХВОРОБИ

Господи Боже, Владико життя мого! Ти з милости Своєї сказав: «Не бажаю Я смерті грішника, але щоб він покався і був живим». Я знаю, що ця хвороба, яку я терплю, — це кара за мої гріхи та беззаконня; знаю, що ділами своїми я заслужив найтяжчої кари; але, Чоловіколюбче, чини зі мною не за злобою моєю, а за безмежним милосердям Твоїм. Не побажай смерті моєї, але дай мені сили, щоб я терпеливо переносив хворобу, як заслужене мною випробування, а після uzдоровлення від неї щоб я навернувся всім серцем, всією душею і всіма моїми почуттями до Тебе, Господа Бога, Творця мого і жив для виконання святих Твоїх заповідей, для спокою моїх рідних і для мого спасіння. Амінь.

Молитви до св. Миколая Чудотворця

Святий Миколай жив у IV ст. в Малій Азії. За напоумленням Божим його було обрано єпископом міста Міри (нині м. Демре, Туреччина), і був він справжнім отцем усім стражденим. Часто, ризикуючи життям, викривав лукаве вчення язичників та єретиків, рятуючи безліч душ християнських. Усе життя святого Миколи – подвиг служіння любов'ю Богові та людям. Тому і після блаженної кончини Святий, будучи істинно живим, має велику відвагу просити Господа за всіх, хто потребує допомоги. Господь прославив св. Миколая чи не найбільшим даром чудотворіння. Своєю могутньою молитвою Угодник Божий рятує у смертній небезпеці на морі й на землі, визволяє з неволі, допомагає у скрутні, у складних життєвих обставинах, зціляє безнадійно хворих.

1. Святителю отче Миколаю, моли Бога за нас!

2. Всеблагий отче Миколаю, великий і предивний чудотворче! Ти своїми молитвами лікував усяку недугу і болість, ти своїм заступництвом визволяв від певної смерті, ти своєю опікою відганяв біду. Щиро благаю тебе, скорого утішителя тих, хто в горі й потребах нинішнього життя: поспіши й до мене зі своєю поміччю, захисти мене і всіх людей від вогню й води, від голоду й пошести, від тяжкої хвороби і несподіваної смерті. Охороняй мене все життя, особливо ж у страшну хвилину переходу з дочасного життя до вічності. Захисти мене тоді щитом твоєї молитви перед справедливим гнівом Христа Бога і допоможи мені, щоб я сподобився (-лася) навки разом з тобою прославляти і величати Боже милосердя. Амінь.

3. Великий угоднику і святителю Божий Миколаю, пастирю й учителю всіх, хто зі щирим проханням вдається за твоєю допомогою! Ти допомагав тим, які до тебе вдавалися, допоможи й мені в усіх труднощах і потребах життя мого. Коли прийде хвилина, де сила моя ослабка, де труднощі, що стають на дорозі життя мого, великі для мене, ти, угоднику Божий, подай мені помічну твою руку і стань мені на охорону, як ставав завжди тим, хто у труднощах і небезпеці пам'ятав про тебе. Поблагослови мене святительською твоєю рукою, настав на стежку добру, запали в мені віру непохитну і моли Христа Бога спастися душі моїй. Амінь.

4. О всеблагий отче наш Миколаю, пастирю й учителю всіх, хто з вірою звертається під захист твій і теплою молитвою благає тебе: поспіши й захисти отару Христову від вовків, що гублять її. Україну нашу і всяку країну християнську, і весь світ захисти і збережи святими твоїми молитвами від землетрусу наступу чужинців і народних заколотів, міжусобиці; від голоду, пошести, потопу, вогню, меча і наглої смерті всяку людину охорони. І як помилував ти трьох мужів, що у в'язниці сиділи, та спас їх від гніву царського й кари смертної, так помилуй і нас, що розумом, словом і ділом у темряві гріхів перебуваємо. Спаси нас від гніву Божого й вічної кари: щоб твоїм заступництвом і поміччю та Своєю благодаттю й милосердям подав нам Христос Бог тихо і без гріха прожити на цій землі, і не засудив нас стояти ліворуч, а сподобив стати праворуч з усіма святими. Амінь.

5. О святителю Христовий Миколаю! Почуй нас, грішних рабів Божих (*імена*), що моляться тобі, і моли за нас, недостойних, Сотворителя нашого і Владика, ублагай Бога нашого бути милостивим до нас у нинішньому житті і в майбутньому віці, нехай не за ділами нашими, а за Своєю милістю відплатить нам. Визволи нас, угоднику Христовий, від зла, що находить на нас, і вгамуй хвилі пристрастей і бід, що повстають проти нас. Нехай заради святої молитви твоєї не поглине нас напасть і не потопить у безодні гріховній і в болоті пристрастей наших. Моли, святителю Миколаю, Христа Бога нашого, щоб подав нам мирне життя й відпущення гріхів, а душам нашим – спасіння і велику милість, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

6. О всесвятий Миколаю, угоднику великий Господній, щирый наш заступнику і повсюди у скорботах скорий помічнику! Поможи мені, грішному й лінівому, у нинішньому цьому житті, ублагай Господа Бога дарувати мені відпущення всіх моїх гріхів, що їх я вчинив від юности моєї, в усьому житті моєму, ділом, словом, помислом і всіма моїми почуттями: і при відході душі моєї, поможи мені, окаянному, умоли Господа Бога, Творця усіх творинь, визволити мене від повітряних митарств і вічної муки, щоб я завжди славив Отця, і Сина, і Святого Духа і твоє милостиве заступництво, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Тропар, глас 4

Правилом віри й образом лагідности, / стриманости вчителем явив тебе стаду твоєму / Той, Хто є істиною всіх речей. / Ради цього придбав ти смиренням – високе, убогістю – багатство, / отче, священноначальнику Миколаю. / Моли Христа Бога, / щоб спастися душам нашим.

Кондак, глас 3

У Мирах, святителю, явився ти священнослужителем: / бо Христове Євангеліє виконавши, преподобний, / поклав еси душу твою за людей твоїх / і спас неповинних від смерті. / Ради цього освятився ти / як великий тайнознавець Божої благодаті.

Кант до святого Миколая

Ой хто, хто Миколая любить, Ой хто, хто Миколаю служить, — Тому, святий Миколай, На всякий час помагай. Миколаю!	Ой хто, хто входить в твої двори, Того ти на землі і в морі Все хорониш від напасти Не даєш йому пропасти, Миколаю!	двічі
--	---	-------

Ой хто, хто к ньому прибігає, На поміч його призиває, Той із горя вийде цілий, Охоронить душу й тіло, Миколаю!	Миколай на полі і вдома, Миколай на путі, в дорозі Все хоронить від напасти, Не дає йому пропасти, Миколаю!	двічі
--	---	-------

Ой проси долі для України, Ой нехай встане із руїни, Доля й щастя хай витає, В славі й волі хай засяє, Миколаю!	двічі
--	-------

МОЛИТВА ЗА ЗЦІЛЕННЯ, ДОПОМОГУ, ПРОЩЕННЯ ГРІХІВ

Спаси, Господи, і помилуй раба Твого (рабу Твою) (*ім'я*) словами Божественного Євангелія Твого, прочитаного за спасіння раба Твого. Попали, Господи, терни всіх гріхів його і нехай вселиться в нього благодать Твоя, що опалює, очищає і освячує всю людину навіки. Амінь (*і прочитати, стоячи, главу з Євангелія*).

МОЛИТВА ДО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ ПАНТАНАССИ (ЗА ЗЦІЛЕННЯ ВІД ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ)

О Всеблагая, досточудна Богородице Пантанасса, Всецарице! Я недостойний, щоб увійшла Ти під покрівлю мою! Та, як милостивого Бога премилосердна Мати, промов слово, щоб зцілилася душа моя і зміцнилося немічне тіло моє. Маєш бо силу непереможну і могутнє кожне слово Твоє, о Всецарице! Ти за мене ублагай, Ти за мене умоли! І нехай славиться всехвальне ім'я Твоє завжди, нині і в безконечні віки. Амінь.

"Пантанасса" або "Всецариця" — це чудотворна ікона XVII ст. Перебуває вона в афонській Ватопедській обителі. Через цю ікону Пресвята Богородиця виливає чудесний дар — зцілює від онкологічних хвороб.

МОЛИТВА ДО ВЕЛИКОМУЧЕНИКА І ЦІЛИТЕЛЯ ПАНТЕЛЕЙМОНА

1. О великий угоднику Христовий, страсотерпче й цілителю многомилостивий Пантелеймоне! Змилосердися наді мною, грішним, почуй мій стогін і плач. Умилостив небесного верховного Лікаря, Творця і Цілителя душ і тіл наших, Христа Бога, — як на те Його святая воля, хай дарує мені, грішному, зцілення від недуги, що мучить мене. Прийми недостойне моління моє, — немає бо більшого від мене грішника! Та не погидуй моїми гріховними ранами, а змасти їх елеєм милості твоєї і зціли мене благодаттю Господньою. Хай же, здоровий душею й тілом, зможу решту днів моїх провести в покаянні, волю Божу бездоганно виконуючи, і сподоблюся прийняти благий кінець життя мого. Тож, Угодниче Божий, ублагай Христа Господа, щоб, через твоє заступництво, дарував здоров'я тілу моєму і душі моїй спасіння. Амінь.

2. О преславний цілителю, великомучениче Пантелеймоне! Глянь милостивим оком на людей, що перед твоєю чесною іконою моляться щиро і просять від тебе помочі й заступництва. Донеси до Господа Бога нашого щирі наші молитви і випроси гріхів наших прощення. Ми бо через беззаконня наші не сміємо очей підвести на висоту небесну, ані вознести глас молебний до неприступної слави Божої. Ти ж прийняв від Христа Спаса благодать недуги відганяти, пристрасті зцілювати. Тож просимо тебе, не відкинь нас, негідних, що приходимо до тебе і благаємо: будь нам утіхою в печалях, зціли прелюті недуги наші, випроси у Бога всім нам те, що для спасіння потрібне, щоб, молитвами твоїми благодать і милість отримавши, прославляли ми всякого добра Скарбницю й дарів Подателя Бога, у Тройці Пресвятій Єдиного, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитви ЗА ПОМЕРЛИХ

1. Упокой, Господи, душі рабів Твоїх (імена), прости їм усі гріхи їх, вільні і невольні, даруй їм Царство Твоє Небесне і сотвори їм вічну пам'ять. (Цю коротку молитву слід читати якомога частіше).

2. Пом'яни, Господи Боже наш, у вірі й надії на життя вічне спочилих рабів Твоїх (імена) і як Благий і Чоловіколюбчець, що гріхи відпускаєш і неправду знищуєш, ослаб, відпусти і прости всі провини їх вільні й невольні, визволи їх від вічної муки і вогню геєнського і даруй їм причастя й насолоду вічних Твоїх благ, що Ти приготував для тих, хто любить Тебе. Бо вони хоч і згрішили, але не відступили від Тебе, а несумнівно в Отця, і Сина, і Святого Духа вірували, у Тройці славимого Бога і Тройцю в Єдиниці православно до останнього подиху свого сповідували. Тому милостивим будь до них, і віру в Тебе замість діл прийми, і зі святими Твоїми, як Щедрий, упокой, бо немає людини, щоб жила і не згрішила. Бо Ти один без усякого гріха, і правда Твоя – правда вічна; і Ти один Бог милости і щедрот, і чоловіколюбства, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

З ПАНАХИДИ :

Глибиною мудрости чоловіколюбно Ти все будуєш/ і добро всім подаєш. Єдиний Сотворителю, / упокой, Господи, душу спочилих рабів Твоїх, / бо вони надію покладали на Тебе, / Творця і Промислителя і Бога нашого.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Тебе, твердиню і пристановище / і молитвеницю угодну перед Богом ми маємо,/ що Його породила еси,/ Богородице Неневісна, вірних спасіння.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

Всі святі знайшли джерело життя і двері до раю. / О коли б і мені знайти до нього шлях через каяття! / Я загублене ягня; / озвися до мене, Спасителю, і спаси мене.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

Святії мученики! / Ви проповідували про Христа - Божого Агнця, / і, як ягнята, замучені були / і перейшли до життя, що ніколи не старіє, а вічно існує. / Щиро ж благайте Христа, / щоб і нам подав відпущення гріхів.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

Всі ви, що шляхом вузьким і скорботним ходили, / хрест, як ярмо, в житті взявши, / і Мене наслідували вірою, / прийдіть і втіштеся славою / і вінцями небесними, / що Я приготував вам.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

Я несказанної Твоїї слави образ, / хоч і ношу на собі рани гріховні; / зглянься на Твоє створіння, Владико, / і очисти Твоїм милосердям, / і жадану вітчизну подай мені, / в раю знову мене оселивши.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

З нічого Ти мене колись сотворив / і божественним Твоїм образом підніс, / за порушення ж заповіді / знову в землю, з якої взяв мене, повернув./

МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ

Любов до Батьківщини – це велика чеснота. Не може любити Бога людина, яка не навчилася шанувати своїх батьків і свою Батьківщину. Добра дитина не кидає матір у стражданні й не долі і не перестає любити її. Такою ж має бути любов до рідної землі.

Благоговійно шанувати Богом дану нам Вітчизну, пізнавати серцем її страдницький шлях, її святих і святині, уболівати й молитися за неї, охороняти від знищення рідну мову та культуру – це наш святий обов'язок!

1. Боже Великий, Боже Всесильний! Ми, грішні діти Твої, у покорі сердець наших приходимо до Тебе і схилиємо голови наші. Отче! Прости провини наші та провини батьків, дідів і прадідів наших. Прийми нині, благаємо Тебе, щирю молитву нашу і подяку нашу за безмежне милосердя Твоє до нас. Вислухай наші молитви і прийми благання сердець наших. Благослови нашу Батьківщину Україну, долю та щастя їй дай. Премилосердний Господи, усім, хто вдається до Тебе з благанням, милість Твою подай. Благаємо Тебе, Боже, за братів і сестер наших, за вдовиць, за сиріт, за калік і немічних, і за тих, хто Твого милосердя та допомоги Твоїї потребують.

З'єднай нас усіх в єдину велику Христову сім'ю, щоб усі люди, як брати, славили величне ім'я Твоє завжди, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

2. Господи, Спасителю наш предобрий! Ти по правіці Отця сидиш у славі несказанній, глянь же з висот лагідним оком на нашу Церкву, на народ Твій! Бо ж Твої ми, Владико, і просимо молитвами Пречистої Твоїї Матері, благаннями всіх святих українського народу дай нам єдності, дай любові і духа розуму, навчи прощати, щоб ми завжди і всюди прославляли пресвяте ім'я Твоє Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

3. Господи Боже наш, Ти вислухав Мойсея, коли він простягав до Тебе руки, і народ ізраїльський зміцнів на амалікітян, озброїв Ісуса Навина на битву й повелів сонцю спинитися. Ти й нині, Владико, почуй нас, що молимося до Тебе. Зміцни силою Твоєю побожний народ наш, благослови його справи, примнож славу його перемогою над ворогом, зміцни всемогутньою Твоєю правицею його державу, збережи його військо, пошли ангела Твого на зміцнення їх, подай їм усе, що просять для спасіння; примирі ворожнечу і мир утверди. Пошли, Господи, невидиму правицю Твою, яка рабів Твоїх заступає в усьому. Бо Твоя є влада, Царство і сила, від Тебе допомогу всі приймаємо, на Тебе надію покладаємо і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Тропар св. рівноап. великому князю Русі-України Володимирі, глас 4.

Уподібнися ти купцеві, що шукає коштовних перлів, славнодержавний Володимире, на висоті престолу сидячи матері міст – Богом береженого Києва; випробовуючи і посилаючи до Царгорода, щоб пізнати православну віру, знайшов ти неоціненну перлину – Христа, що обрав тебе, як другого Павла і змив у святій купелі сліпоту душевну й тілесну. Тому святкуємо твоє успіхання ми, люди твої. Молися, щоб спастися душам нашим.

Молитва за спасіння держави Української і втихомирення в ній розбрату і чвар між людьми

Господи Боже, Ісусе Христе, Спасителю наш! До Тебе припадаємо зі скорботним серцем і сповідуємося у гріхах і беззаконнях наших, що ними зранили Твоє милосердя і зачинили від себе щедроти Твої. Бо відступили від Тебе, Владико, і законів Твоїх не дотримуємося, і не робимо того, що заповідав Ти нам. Тому й уразив Ти нас безладдям і віддав на потоптання й зневаження ворогам нашим, і принижені ми більше інших народів, і зневагу й наругу терпимо від сусідів наших.

Боже Великий і Дивний, що вболіваєш за злобу людську, підводиш повалених і підіймаєш тих, що впали! Небесну Твою силу з неба народові нашому пошли, зціли рани душ наших і підійми нас із постелі немочі, бо вражені розслабленням стегна наші, бо хворі на неправду і породжуємо беззаконня. Вгамуй ворожнечу і розбрат в землі українській, віддали від нас заздрощі, чвари, зарозумілість, злочинність, пияцтво й розпалення пристрастей, попали в серцях наших терна нечистоти, непримиренности й озлоблення, щоб полюбили ми один одного і, як одне ціле, перебували в Тобі, Господі і Владиці нашому, як і вчив і заповідав Ти нам. Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо сповнилися ми приниження і негідні очей своїх на небо звести. Згадай милості, що їх явив Ти отцям нашим, переміни гнів Твій на милосердя і дай нам поміч у скорботі. Молить бо Тебе Церква Твоя молитвами святого рівноапостольного князя Володимира і блаженної великої княгині Ольги, святих благовірних князів-страстотерпців Бориса, Гліба та Ігоря, митрополитів Київських: Михаїла, Іларіона, Макарія, Петра (Могили); святих митрополитів Феодосія Чернігівського, Димитрія та Арсенія Ростовських, Інокентія Іркутського, Іоасафа Білгородського, Іоанна та Павла Тобольських, які за Україну страждали; святого великомученика Юрія Побідоносця, великомучениці Варвари, святі мощі якої у благословенному Богом Києві перебувають, преподобномученика Афанасія, ігумена Берестейського, священномученика Макарія Канівського, преподобних отців наших Антонія і Феодосія та всіх чудотворців Києво-Печерських, преподобного Іова, ігумена Почаївського, преподобних Іова та Феодосія, ігуменів Манявських, святої Юліанії, княжни Ольшанської, всіх святих, на землі Українській прославлених, а особливо Пресвятої Богородиці і Вседіви Марії, Яка з древніх часів покривала і захищала Своїм святим омофором країну нашу.

Врозуми народ український, а особливо тих, хто при владі стоїть, про Церкву нашу помісну Православну, Україну і весь народ добре дбати і державність відстоювати. Силою Хреста Твого зміцни державу і воїнство наше та захисти від підступів ворожих. Піднеси людей розуму й сили і постав на служіння Вітчизні нашій, а нам усім дай духа мудрости і страху Божого, духа міцности й благочестя і даруй кожному вогонь любові до матері нашої України – єдиної і неподільної.

Господи, до Тебе вдаємося, навчи нас чинити волю Твою, бо Ти Бог наш, бо в Тобі джерело життя і в світлі Твоєму побачимо світло. Подай милості й щедроти Твої народу українському, щоб ми славили святе ім'я Твоє з Отцем і Святим Духом на віки віків. Амінь.

Піднеси ж до первісної подоби Твоєї, / щоб давню красу мені оновити.

Благословен еси, Господи, / навчи мене заповітів Твоїх.

Упокой, Боже, рабів Твоїх / і осели їх в раю, / де всі святі, Господи, / і праведники сяють, як світила. / Упокой, Господи, рабів Твоїх, / не пам'ятаючи про всі їх гріхи.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові. /

Трисяйвість Єдиного Божества / побожно славимо співами: / Свят еси, Отче Безпочатковий, / Безпочатковий же Сину і Божественний Душе, / просвіти нас, що вірою Тобі служимо; / і з вічного вогню визволи.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. /

Радуйся, Чистая / що Бога тілом породила на спасіння всіх, / Через Тебе рід людський знайшов спасіння; / о коли б і ми рай знайшли за Твоєю допомогою, / Богородице Чиста і Благословенна. /

Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі, Боже (тричі).

Упокой, Спасе наш, з праведними рабів Твоїх і осели їх в оселях Своїх, як про це написано, і прости як Милосердний всі гріхи їх, вільні і невільні, і все, чим згрішили вони свідомо і несвідомо, Чоловіколюбче. Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Христе Боже, що від Діви Світової засяяв і через Неї й нас синами світла показав, помилуй нас.

Зо святими упокой, Христе, душу раба Твого, де немає недуги, ні смутку, ані зітхання, але вічне життя.

Сам Один еси Безсмертний, що створив і впорядкував людину, ми ж земні, із землі створені, і в ту ж землю повернемось. Бо так ти звелів, мій Сотворителю, і сказав мені: «Земля еси, і в землю повернешся». Туди ж і ми, всі люди, підемо, з надгробним риданням співаючи пісню: «Алилуя, алилуя, алилуя».

З духами спочилих праведників душу рабів Твоїх (раба Твого), Спасе, упокой, і прийми їх (його) до блаженного життя Твого, Чоловіколюбче.

В оселях Твоїх, Господи, де всі святі Твої спочивають, упокой і душу рабів Твоїх, бо Ти Єдиний Чоловіколюбчець.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові. Ти еси Бог, що зійшов до пекла і розбив кайдани закованих, Сам і душу рабів Твоїх упокой.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Єдина Чиста і Непорочная Діво, що Бога без сімені породила, молися за спасіння душі їх.

Навіщо молитися за померлих?

Небіжчик не може виправити жодного свого гріха, не може покаятися. Тому душам померлих часто буває страшно й погано. Але Господь і тут змилосердився і дозволив Церкві (всім нам) молитися за померлих, щоб вони отримали прощення гріхів та упокоїлися, тобто знайшли спокій та радість. Іншого способу отримати полегшення у померлих немає.

У храмі Божому за спочилих необхідно замовляти 1) поминання на літургії (головному Богослужінні), 2) панахиду (милостиню за спочилого: хліб як символ найпотрібнішого, що може дати тільки один Господь; олію як символ милості, котрої просимо у Господа; інші продукти, крім м'яса). В міру сил подають бідним.

МОЛИТВИ НА РІЗНУ ПОТРЕБУ

МОЛИТВА ПЕРЕД ВАЖЛИВОЮ СПРАВОЮ, ПОДІЄЮ, щоб Господь благословив

1. *(Молитва до Святого Духа)* Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Милосердний, душі наші.

2. Милосердний Боже, Отче і Господи, дай мені шукати всім серцем тільки того, що потребує від мене Твоя Свята Воля. У всякому ділі дай мені силу шукати перш усього сповнення святих Твоїх заповідей. Настав мене на Твою праведну путь і навчи в усякій роботі не сходити з неї. Сотвори моє життя таким, щоб я міг робити все з волі Твоєї, дай мені силу сповняти Твої святі заповіді. На всіх стежках життя мого підтримай мої слабкі сили, охорони від лукавої спокуси і поблагослови на все добре, чисте і святе, щоб і словами уст моїх і всіми ділами життя мого я прославляв Святе ім'я Твоє, Бога Великого, для нас людей, Милосердного Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

3. Господи, благослови.

МОЛИТВА ВОДІЯ

Боже Всеблагий і Всемилолюбивий, що все охороняєш Своєю милістю і чоловіколюбством, смиренно молю Тебе, заступництвом Богородиці, святителя Миколая і всіх святих збережи від наглої смерті і всякої напасти мене, грішного, і довірених мені людей, і поможи доставити цілим кожного за його потребою. Боже милостивий! Визволи мене від злого духа зухвалості та пияцтва, що стають причиною нещастя і наглої смерті без покаяння. Спаси і поможи мені, Господи, з чистою совістю дожити до глибокої старості без тягаря вбитих та покалічених через мою недбалість людей, і нехай прославиться ім'я Твоє святе нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

МОЛИТВА ЗА ПОДОРОЖНІХ

1. Путь і Істина Ти єси, Христе, пошли нині ангела Твого рабам Твоїм *(імена)*, щоб супроводив їх, як колись Товію, охороняючи від усілякого лиха і зберігаючи для слави Твоєї здорових у добробуті, молитвами Богородиці, Єдиний Чоловіколюбче.

2. Коли Апостоли Твої, Ісусе Христе, були на морі в час бурі, Ти прийшов до них, кажучи: «Не бійтеся», – і втихомирив бурю та привів їх спокійно до берега. Так, Господи, і мене бережи в моїй подорожі, будь помічником і захисником для мене перед усіма небезпеками, допомагай мені в труднощах і охороняй від усіх бід, які можуть мене зустрічати. Я передаю себе під Твій всемогутній покров, а Ти веди мене Своєю всесильною рукою і приведи мене до щасливого кінця моєї дороги. На Твою поміч я сподіваюся і до Тебе безперестанно буду звертати очі свої. А коли небезпека наблизиться до мене, Ти захисти мене і приведи мене до місця безпечного і землі праведної. Амінь.

МОЛИТВИ ПОКАЯННІ

*Кожну молитву треба починати зі сповіді
Богові /старець Паїсій Святогорець/*

Боже, будь милостивий до мене, грішного.

Боже, очисти гріхи мої і помилуй мене.

Без числа согрішив я, Господи, прости мені.

МОЛИТВА СВ. ЄФРЕМА СІРІНА

Господи і Владико життя мого! Духа лінивства, безнадійности, владолубства і пустомовства не дай мені *(доземний поклін)*.

Духа ж чистоти, смиренномудрости, терпеливості і любові дай мені, рабові Твоєму *(доземний поклін)*.

Так, Господи Царю! Дай мені бачити провини мої і не осуджувати брата мого, бо Ти благословенний на віки віків. Амінь *(доземний поклін)*.

Боже, очисти мене, грішного *(з малим поклоном 12 разів)*.

Господи і Владико життя мого! Духа лінивства, безнадійности, владолубства і пустомовства не дай мені. Духа ж чистоти, смиренномудрости, терпеливості і любові дай мені, рабові Твоєму. Так, Господи Царю! Дай мені бачити провини мої і не осуджувати брата мого, бо Ти благословенний на віки віків. Амінь *(доземний поклін)*.

Псалом 50 (покаянний)

Помилуй мене Боже, з великої милости Твоєї і з великого милосердя Твого прости провини мої. Особливо омий мене від беззаконня мого і від гріха мого очисти мене. Бо беззаконня моє я знаю, і гріх мій повсякчас переді мною. Проти Тебе Єдиного я згрішив і лукаве перед Тобою вчинив, отже праведний Ти в слові Твоїм і справедливий у присуді Твоїм. Ось бо в беззаконні зачатий я, і в гріхах породила мене мати моя. Бо Ти істину полюбив єси, невідоме й таємне мудрости Твоєї явив Ти мені. Окропи мене ісопом – і очищуся, омий мене – і стану біліший від снігу. Дай мені почути радість і веселість – і зрадіють кості упокорені. Відверни лице Твоє від гріхів моїх і прости всі беззаконня мої. Серце чисте створи в мені, Боже, і духа праведного віднови в нутрі моєму. Не відкинь мене від лица Твого і Духа Твого Святого не відійми від мене. Поверни мені радість спасіння Твого і Духом могутнім укріпи мене. Навчатиму беззаконників шляхів Твоїх, і нечестиві навернуться до Тебе. Визволи мене від вини кривавої, Боже, Боже спасіння мого, і язик мій радісно славитиме правду Твою. Господи, відкрий уста мої, і язик мій сповістить хвалу Твою. Бо коли б Ти жертви забажав, приніс би я: всепалення Ти не бажаєш. Жертва Богові – це дух упокорений, серця скорботного і смиренного Ти не відкинеш. Ущаслив, Господи, благоволінням Твоїм Сіон, і хай збудуються стіни Єрусалимські. Тоді буде угодна Тобі жертва правди, приношення і всепалення: тоді покладуть на Жертовник Твій тельців.

ТРОПАРИ ПОКАЯННІ

Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо жодного оправдання не маючи, ми, грішні, Тобі як Владиці цю молитву приносимо: помилуй нас.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Господи, помилуй нас, бо на Тебе ми надіємось: не прогнівайся дуже на нас і не пам'ятай беззаконь наших, але зглянься і нині як Милосердний і визволи нас від ворогів наших. Бо Ти Бог наш, а ми люди Твої, всі творіння рук Твоїх і ім'я Твоє призиваємо.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Милосердя двері відкрий нам, Благословенна Богородице, щоб ми, на Тебе надіючись, не загинули, а від усякого лиха Тобою визволилися. Бо Ти еси спасіння роду християнського.

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО СПОВІДАННЯ ГРІХІВ

Сповідую Тобі, Господу Богові моєму і Творцю, Єдиному в Святій Тройці, хвальному і поклоняємому Отцю, і Сину, і Святому Духові, всі мої гріхи, вчинені в усі дні життя мого, і в кожную годину, і в нинішній час, і в минулі дні й ночі ділом, словом, помислом: об'їданням, пияцтвом, пустослів'ям, зневір'ям, лінощами, суперечками, неслухняністю, обмовлянням, осудженням, недбайливістю, самолюбством, багатоприбанням, розкраданням, неправдомовністю, зажерливістю, користолюбством, запопадливістю, ревнощами, заздрістю, гнівом, злопам'ятством, ненавистю, лихварством і всіма моїми почуттями: зором, слухом, нюхом, смаком, дотиком, і інші мої гріхи душевні вкупі й тілесні, чим Тебе, Бога мого й Творця, прогнівив і ближнього мого образив. Про що жалкую, винним являюся перед Тобою, Богом моїм, і маю волю каятися, тільки допоможи мені, Господи Боже мій, покірно зі сльозами молю Тебе. Вчинені ж перелічені гріхи мої милосердям Твоїм прости мені й звільни від них, я ж визнав їх перед Тобою, бо Ти Благий і Чоловіколюбчець.

МОЛИТВА 15-Ї КАФИЗМИ ПСАЛТИРЯ

Владико, Господи Ісусе Христе! Ти – захист мій. В твоїх руках я весь. Поможі мені і не попусай мені грішити, бо я нестриманий, і не дозволяй мені ходити за бажанням тіла мого. Господи, не забувай мене, бо я немічний. Ти Сам знаєш, що для мене корисне, тому не покидай мене з гріхами моїми. Не покидай і не відступай від мене. Я до Тебе вдаюся, навчи мене чинити волю Твою, бо Ти – Бог мій. Зціли душу мою, бо я згрішив перед Тобою. Спаси мене заради милости Твоєї, бо перед Тобою всі ті, що спокушають мене на гріх, і нема мені іншого пристановища, крім Тебе, Господи. Нехай осоромлені відступлять від мене ті, що жадають погубити душу мою. Бо Ти один сильний, Господи, у всьому, і Тобі слава на віки віків. Амінь.

Полегши, відпусти, прости, Боже, гріхи наші вільні й невольні, словом чи ділом, свідомі чи несвідомі, вдень чи вночі, чи в думках, чи в помислах заподіяні, – все нам прости, бо Ти Благий і Чоловіколюбчець.

Зв'язаний нині тенетами безлічі гріхів і обтяжений жорстокими пристрастями й бідуванням, до Тебе вдаюся, мого порятунку, й ззиваю: помози мені, Діво, Мати Божя.

Молитва про визволення від нечистих помислів

Владико, Господи Боже мій, у руках Твоїх доля моя. Спаси мене Сам з милости Твоєї, не дай мені загинути у гріхах моїх і не допусти підкоритися плоті, що оскверняє душу мою. Твоє бо я творіння, не зневажай діло рук Твоїх, не віддаляйся, змилосярдися і не посором, не покинь мене, Господи, бо я немічний і до Тебе, Покровителя мого, Бога вдаюся: зціли душу мою, бо я згрішив перед Тобою. Спаси мене з милости Твоєї, бо Ти піклувався про мене з дитинства мого, – нехай посоромляться ті, що хочуть віддалити мене від Тебе через грішні вчинки, помисли непристойні, спогади нечисті; віддали від мене всяку розпусту, звички негідні. Бо Ти один тільки Святий, один Кріпкий, один Безсмертний, у всьому незрівнянну могутність маєш, і від Тебе одного подається всім сила проти диявола і воїнства його. Бо Тобі належить всяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва за тих, у кого руйнуються сім'ї

Господи, Ісусе Христе, Боже наш! Ти обіцяв пречистими устами Своїми: «Якщо двоє з вас дійдуть згоди на землі просити про всяку річ, то, чого б вони не попросили, буде їм від Отця Мого Небесного; бо, де двоє чи троє зібрані в ім'я Моє, там Я серед них». Незмінні слова Твої, Господи, милосердя Твоє неосяжне і чоловіколюбності Твоїї немає кінця. Тому й ми, раби Твої, згодившись між собою, усердно просимо: спаси, Господи, і помилуй рабів Твоїх (*імена*) і всіх, у кого руйнуються сім'ї. Зміцни родини їхні, утверди любов між ними. Нехай налаштується життя їхнє не за людською грішною волею, але за Твоїм святим Промислом. Нехай прославиться в них святе ім'я Твоє на віки віків. Амінь.

Молитва за кривдників

Спаси, Господи, і помилуй тих, хто ненавидить і кривдить мене, і спричиняє мені нещастя, і не дай їм загинути через мене, грішного.

Молитва за всіх нужденних

Спаси, Господи, і помилуй старих і молодих, нужденних, сиріт, тих, що хворі й засмучені, в нещасті й скорботах, у важких обставинах і в полоні, в тюрмах і засланнях, особливо ж тих, що заради Тебе і віри Православної безбожниками, відступниками та єретиками переслідувані, – згадай їх, відвідай, зміцни, заспокой і невдовзі дай їм силою Твоєю полегшення, волю і порятунок (*поклін*).

Під Твою милість припадаємо, Богородице Діво. Молитов наших в час журби не відкинь, але з бід визволяй нас, Єдина, Чиста і Благословенна. Пресвятая Богородице, спаси нас!

Святих Архистратиге Божий Михаїле, моли Бога за нас.

Свята великомученице Варваро, моли Бога за нас.

Святителю отче Миколаю, моли Бога за нас.

Всі святі, моліте Бога за нас!

НАУКА СВЯТИХ І ПРАВЕДНИХ

Коли ми істинно любимо людину? Тільки коли ми спасаємо її від гріха, від пекла... Ти обманюєш себе, якщо думаєш, що любиш людину, а сам потураєш її гріху і пристрастям — тоді ти любиш не її, а її смерть... Тільки коли душа вся у Христі, зверни її всю до людини і знай, що будеш любити її вічною любов'ю... Тільки Христолюбіє — сутність і джерело істинної любові. Тільки любов до Бога дає сили любити людину, любити її у її гріху, ненавидячи гріх.

Прп. Іустин (Попович) — сербський новопрославлений святий (†1978).

З усіх бід лише гріх є справжньою бідою, а не убогість, недуга, образа, лихослів'я, безчестя чи навіть смерть... Прогнівити Бога і вчинити те, що Йому не до вподоби — це справжнє нещастя.

Свт. Іоан Золотоустий (†407).

Мірою духовного зросту людини є смирення... Без смирення усі, навіть найбільші подвиги, не тільки не корисні, але можуть і зовсім погубити людину. А в наш час можна бачити, що трохи більше людина помолилася, почитала Псалтир, попостувала — і вже вважає себе вищою за інших, осуджує ближніх, починає вчити, коли не просять, тощо, і цим показує свою порожнечу й віддаленість від Господа «в далекі краї»...

Сам Спаситель прикликає всіх навчитися у Нього смиренню; не посту, не молитві, навіть не любові до ближніх, а смиренню. Тільки через смирення людина стає одним духом з Господом.

Якщо людина з допомогою Божою очиститься від гріха і, завдяки цьому, буде дивитися на все чисто, то:

1) все побачить в іншому світлі і тоді тільки дасть правильну оцінку всьому;

2) тоді в серці її буде лише любов до всього творіння і неосяжна жалість, і бажання, щоб ніхто не страждав, ніхто ні в чому не зазнав шкоди (див. Ісаака Сиріна).

Ігумен Никон (Воробйов) – подвижник нашого часу (†1963).

Не май пристрасті помічати у ближньому всякі гріхи й осуджувати його, як це звичайно буває з нами; кожний за себе дасть відповідь Богові, у кожного є совість, кожний чує Слово Боже, знає волю Божу або з книг, або зі слів інших; особливо не дивись зі злим наміром на гріхи старших за тебе... кожний «своєму Господеві стоїть або падає» (Рим. 14:4); ти ж свої гріхи, своє серце виправляй.

Бог довготерпеливий та милосердний до тебе: ти це відчуваєш кожного дня багаторазово. Будь і ти довготерпеливий та милосердний до ближніх своїх.

Біда наша в тому, що ми своє зло приписуємо ближньому.

Не стався вороже до грішника ні внутрішньо, ні зовнішньо, але уявляй перед собою свої гріхи та усердно кайся в них, вважаючи себе ДІЙСНО гіршим за всіх.

Св. прав. Іоан Кронштадський (†1908).

ЩОДЕННІ МОЛИТВИ

МОЛИТВА ДО СВЯТОГО ДУХА

Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Милосердний, душі наші.

МОЛИТВА ГОСПОДНЯ

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого. Бо Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

(Молитва ця називається Господньою, тому що її дав Сам Господь Ісус Христос своїм учням, коли вони просили Його навчити, як їм молитися /Лк. 11:1–4; Мф. 6:9–13/).

СИМВОЛ ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ

Символом православної віри називається короткий і точний виклад усіх істин християнської віри, складений і затверджений на 1-му та на 2-му Вселенських Соборах. І хто ці істини не приймає, той не може бути православним християнином. Весь Символ православної віри складається з дванадцяти членів, і в кожному з них міститься особлива істина, або, як ще називають, догмат нашої православної віри. Символ православної віри читається так:

Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, що від Отця народився перше всіх віків. Світло від Світла, Бога Істинного від Бога Істинного, рожденного, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося.

Він для нас, людей, і ради нашого спасіння зійшов з небес, і воплотився від Духа Святого і Марії Діви, і став чоловіком.

І розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті, і страждав, і був похований.

І воскрес на третій день, як було написано.

І вознісся на небо, і сидить праворуч Отця.

І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця походить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаю одно хрещення на відпущення гріхів.

Чекаю воскресіння мертвих.

І життя будучого віку. Амінь.

АРХАНГЕЛЬСЬКЕ ПРИВІТАННЯ

Богородице Діво, радуйся, Благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти в жонах і благословен плід утроби Твоєї, бо Ти породила Спаса душ наших. *(Це одна з найважливіших молитов).*

МОЛИТВА ДО АНГЕЛА ОХОРОНИТЕЛЯ

Ангеле Божий, Охоронителю мій святий, на збереження мені з неба від Бога даний, щиро благаю тебе: просвіти мене і від усього злого охорони, на добре діло настав і на путь спасіння направ.

МОЛИТВА ДО СВЯТОГО, ІМ'Я ЯКОГО НОСИШ

Моли Бога за мене, святий угоднику Божий *(ім'я святого)*, бо я щиро вдаюся до тебе, скорого помічника і молитвеника за душу мою.

МОЛИТВА ПЕРЕД ЇЖЕЮ

Проказавши «Отче наш», молимося так:

Господи Ісусе Христе, Сину Божий, Ти благословив страви Своїм ученикам, благослови ж і нам поживу цю, бо і ми в Тебе віруємо, надіємось на Тебе, Тобі молимося і Тебе прославляємо на віки віків. Амінь.

МОЛИТВА ПІСЛЯ ЇЖІ

Дякуємо Тобі, Христе Боже наш, що Ти наситив нас земними Твоїми дарами, не позбав нас і Небесного Твого Царства, але, як прийшов і став посеред учнів Твоїх, і мир їм подав, так і нині прийди до нас, Спасе, і спаси нас.

МОЛИТВА ЗА ЖИВИХ

Спаси, Господи, і помилуй отця мого духовного... *(ім'я його)*, батьків моїх... *(їхні імена)*, родичів, навчителів і добродійників, і всіх православних християн, і всяку живу душу, що твоєї ласки і допомоги потребує.

МОЛИТВА ЗА СПОЧИЛИХ

Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх... *(імена)* і всіх спочилих родичів та добродійників моїх, і прости їм усі гріхи вільні й невольні, і даруй їм Царство Небесне.

ІСУСОВА МОЛИТВА

Господи Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене, грішного (грішну).

Або скорочена: Господи Ісусе Христе, помилуй мене.

(Святі Отці кажуть, що треба уважно промовляти цю молитву з покайним почуттям, і так молитися якнайчастіше, де б ми не були. Ця молитва — найсвятішим іменем Спасителя і Бога Ісуса Христа — перемагає всяке зло — і зовнішнє, і внутрішнє.)

МОЛИТВА НА СПОЖИВАННЯ ПРОСКУРИ ТА СВЯТОЇ ВОДИ

Господи Боже мій! Нехай буде мені дар Твій святий — проскура і свята вода — на відпущення гріхів моїх, на просвіту розуму мого, на підкорення немочей і пристрастей, на укріплення душевних і тілесних сил моїх, на здоров'я душі і тіла — неосяжним милосердям Твоїм, молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх святих. Амінь.

Самолюбна людина безнадійно сліпа й самотня: ніщо у світі ні в людях, ні в собі вона не побачить, крім себе і свого.

Сама по собі обмеженість людини не є глупотою. Найрозумніші люди неодмінно обмежені у чомусь. Глупота починається там, де виявляється впертість, самовпевненість, тобто там, де починається гордість... Гордість = самотність = тьма непроглядна...

Сутність гордості — замкнутися від Бога, сутність смирення — дати Богові жити в собі.

Почуття своєї глибокої гріховності у святих — від наближення до джерела світла — Христа.

Священик Олександр Єльчанинов – подвижник нашого часу (†1934).

У простих серцях спочиває Дух Святий. Простота внутрішня має відобразитися і на все зовнішнє – простота в усьому: в розмові, у поведінці...

Незлюбивість і простота більше всіх чеснот схиляють до нас милість Божу.

Від злопам'ятного відвертається Бог. Хто молиться, маючи на когось зло, той, замість ангелів, має товариством демонів і молитва його буває у гріх.

І добре жити, і добро творити, і добре мислити – не є жертва Богові, а борг людський перед Богом. *Прп. Парфеній Києво-Печерський (†1855).*

«У світі матимете скорботу, але будьте відважні: Я переміг світ» (Ін.16: 33). Де шукати радість? Усередині, в серці, у Господі, в небі. Втікай у серце, і радість твоя покриє океани скорбот. *Прп. Варсонофій Оптинський (†1913).*

Не будемо сумувати й занепадати духом, коли нападають на нас спокуси. Якщо золотар знає, скільки часу треба тримати золото в печі та коли його звідти вийняти, не залишаючи його надмірно у вогні, щоб воно не зіпсувалося й не перегоріло, – тим більше знає це Господь Бог.

Свт. Іоан Золотоустий (†407).

Терпіть, що трапляється – і спасетесь. *Прп. Іларіон Оптинський (†1873).*

Немає й міри терпеливості, якщо вона сполучена з любов'ю.

Прп. Єфрем Сирін (†379).

Важкі почуття і відчай – це бісівський напад... Розум твій нехай не звертається ні до чого, що його пригнічує... Довір Богові те, що з людського погляду неможливо виконати, і позбавишся горя і скорботи.

Живіть просто і без особливих мудрувань, як дитина зі своїм батьком. Розум пручається благодаті Божій і чуду. Виконуйте послух, не розмірковуючи логічно. Віра без багатьох міркувань творить чудеса.

Істинно духовна людина має звичку поступатися... Сильні повинні носити тягарі, щоб немічні могли відпочивати, а не так, щоб кожен ніс тільки свій тягар... Що більше людина забуває себе, то більше пам'ятає про неї Бог.

Щасливі тільки ті люди, які будуть виправдані в іншому житті.

Покаяння і сповідь – ось, що потрібно сьогодні.

Ми ще не усвідомили, що покайням людина може змінити рішення Бога. Покаяння сприяє зникненню зла. *Старець Паїсій Святогорець (†1994).*

Як правильно постувати

У Православній Церкві піст є загальним правилом, тобто його встановлено не для окремих, особливо ревних християн, а **ДЛЯ ВСІХ**: і монахів, і мирян, і царів, і жебраків, і дорослих, і дітей. Він не є насильством, неприємним обов'язком чи покаранням – до нього треба ставитися як до рятувального засобу, необхідних ліків для кожної людської душі.

Преподобного Амвросія якось спитали: «Чи не все одно Богові, що ми їмо?». Він пояснив: **«Не їжа важлива, а заповідь»**. Адама вигнано було з раю не за ненажерливість, а за те, що він лише скуштував заборонене». Гріх полягав у *порушенні заповіді Божої заради власної волі*, пожадання черева. І піст якраз допомагає перемогти владу «черева» (тобто плоті).

«Розум посника, – говорить прп. Іоан Ліствичник, – молиться тверезо, а розум нестриманого сповнений нечистих марень».

«Тому що ми не постили, нас вигнано з раю. Чинімо отже піст, щоб до раю знову повернутися!» /свт. Василій Великий/.

«Встановлено, щоб дні постів були днями плачу й скорботи для умилостивлення Бога за гріхи кожної людини», щоб ми постували «усі – зі страхом і трепетом, приносячи щоденно моління за тих, що грішать» (з Апостольських Постанов про Великий Піст, кн. 5, гл. 1).

Перш за все постові дні всього року – це **середа** і **п'ятниця** кожного тижня. Їх встановлено в пам'ять віддання Спасителя на страждання і смерть (середа) і в пам'ять Його Хресної смерті (п'ятниця).

Ці дні для вірних Христу незабутні і святі. Дорослі й відносно здорові люди в середу й п'ятницю не споживають навіть риби та олії (не кажучи вже про скоромну їжу: м'ясо, яйця та молочні продукти). Крім цього у дні посту християни утримуються від подружніх стосунків, розваг, багатослів'я, святкування та пісень, особливо ж від осуду, гніву та інших пристрастей. Більше, ніж звичайно, спонукають себе до молитви, читання Святого Письма та повчань святих Отців – тобто дають розраду та їжу нашому духові, душі.

Дні посту – це час рясного виявлення милосердя, примирення з усіма, прощення. У мирі серця, молитві й пості людина осягає найвищий сенс життя, торкається серцем Царства Божого... За словом Спасителя, тільки молитвою і постом ми можемо вигнати духа зла (Мф. 17:21; Мк. 9:29).

Тривалі пости, встановлені Церквою (дати подано за новим стилем)

1. **Великий піст**, або Св. Чотиридесятниця. Починається за сім тижнів перед Пасхою: до шести тижнів суворого посту приєднано ще один – Страсний тиждень – на спомин страждань Христа Спасителя.

2. **Різдвяний піст**, що підготовляє вірних до зустрічі великого свята Різдва Христового (7 січня). Триває з 28 листопада (дня св. апостола Пилипа, тому цей піст називають ще Пилипівкою) по 6 січня включно. Піст 40-денний.

3. **Успенський піст**, або Спасівка, перед святом Успіння Пресвятої Богородиці (28 серпня). Триває два тижні, з 14 серпня по 27 серпня включно.

4. **Апостольський**, або Петрівський піст (Петрівка), перед святом первоверховних апостолів Петра і Павла (12 липня), встановлений на честь їхнього апостольського подвигу. Починається через тиждень після дня Святої

У НЕБЕЗПЕЦІ, СКОРБОТІ, НАПАДАХ ЗЛОЇ СИЛИ

ПСАЛОМ 90

Хто живе надією на Всевишнього, той під покровою Бога Небесного спочиває. Каже він до Господа: «Ти моє пристановище і захист мій, Бог мій, і я надіюся на Нього». Він спасе тебе від сітки ловця і від пощести згубної. Плечима Своїми Він захистить тебе, і під тінню крил Його ти надійно спочиватимеш. Оборonoю тобі буде правда Його. Не побоїшся страху вночі, ані стріли, що летить удень. Ані пощести, що діє в темряві, ані напасти духа зла опівдні. Впаде коло тебе тисяча, і десять тисяч правобіч тебе, але до тебе не наблизяться. Тільки очима твоїми будеш дивитися і помсту над беззаконними бачити. Бо ти сказав: «Господь — надія моя», і Всевишнього ти обрав за оборонця собі. Отже, не прийде до тебе лихо, і пощесть не наблизиться до оселі твоєї. Бо Він ангелам Своїм звелить, щоб охороняли тебе на всіх стежках твоїх. На руках вони понесуть тебе, щоб нога твоя не сплітнулася об камінь. На гаспида й василиска ти наступатимеш і потопчеш лева й змія. Бо скаже Господь: «За те, що він надію поклав на Мене, Я визволю його і захищу його, бо він знає ім'я Моє. Буде кликати Мене, Я почую його; буду з ним у скрутний час, визволю його і прославлю його. Довгим життям обдарую його і дам йому спасіння Моє».

МОЛИТВИ ДО ЧЕСНОГО ХРЕСТА

1. Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його, і нехай біжать від лица Його всі ненависники Його. Як щезає дим, нехай щезнуть, як тане віск від лица вогню, так нехай згинуть біси від лица тих, хто любить Бога і хто осіняє себе хресним знаменням і в радості промовляє: радуйся, Пречесний і Животворчий Хресте Господній, що проганяєш бісів силою розп'ятого на тобі Господа нашого Ісуса Христа, що до пекла зійшов, і подолав силу диявола, і дарував нам тебе, Хрест Свій Чесний, на прогнання всякого супротивника. О Пречесний і Животворчий Хресте Господній, помагай мені зі Святою Владичицею Дівою Богородицею й зо всіма святими завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

2. Захисти мене, Господи, силою Чесного і Животворчого Твого Хреста, і ним охорони мене від усякого зла.

3. Непереможна й незламна Божественна сило Чесного й Животворчого Хреста, не покинь нас грішних.

ПСАЛОМ 69

Боже, на поміч мені прийди. Господи, поспіши допомогти мені. Нехай повстидаються і осоромляться ті, що шукають душі моєї. Нехай відступлять осоромленими ті, що шукають загибелі мені. Нехай хутко біжать назад ті, що кажуть мені: «Добре, добре!» Але нехай зрадуються і звеселяться ті, що шукають Тебе, Боже. І ті, що люблять спасіння Твоє, нехай завжди кажуть: «Великий Господь!» А я немічний і бідний: Боже, поможи мені. Ти – Поміч моя і Спаситель мій. Господи, не забарись.

МОЛИТВИ ЗА ВОРОГІВ

1. Як первомученик Стефан за тих, що вбивали його, молив Тебе, Господи, так і ми припадаємо до Тебе з молитвою: усіх, що ненавидять і кривдять нас, прости, щоб жоден з них через нас не загинув, але всі спаслися юлагодаттю Твоюю, Боже Всещедрий.

2. Господи, наверни до Себе серця ворогів наших, якщо ж неможливо запеклим навернутися, то поклади межу їхньому злу і захисти від них обраних Твоїх. Амінь.

АРХАНГЕЛЬСЬКЕ ПРИВІТАННЯ

Богородице Діво, радуйся, Благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти в жонах і благословен плід утроби Твоєї, бо Ти породила Спаса душ наших. *(Це Євангельське привітання Архангела Гавриїла є одною з найважливіших молитов, вона народжує в душі благодатний мир, захищає людину покровом Богоматері).*

МОЛИТВА ЗА ЗЦІЛЕННЯ, ДОПОМОГУ, ПРОЩЕННЯ ГРІХІВ

Спаси, Господи, і помилуй раба Твого (рабу Твою) *(ім'я)* словами Божественного Євангелія Твого, прочитаного за спасіння раба Твого. Попали, Господи, терна всіх гріхів його і нехай вселиться в нього благодать Твоя, що опалює, очищає й освячує всю людину навіки. Амінь. *(І прочитати, стоячи, главу з Євангелія.)*

ІСУСОВА МОЛИТВА

Господи Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене, грішного (грішну).

Або скорочена: Господи Ісусе Христе, помилуй мене.

(Святі Отці кажуть, що треба уважно, з покаєнням промовляти цю молитву, і так молитися якнайчастіше, де б ми не були. Ця молитва — найсвятішим іменем Спасителя і Бога Ісуса Христа — перемагає всяке зло, і зовнішнє, і внутрішнє.)

ПСАЛОМ 26

Господь – Просвіта моя і Спаситель мій, кого убоюся? Господь – Охоронець життя мого, кого устрашуся? Якщо нападуть на мене противники мої й вороги мої, щоб пожерти тіло моє, то вони спотикнуться і впадуть. Коли й військо проти мене стане, не злякається серце моє; коли й ціла війна стане проти мене, і тоді я буду надіятися на Нього. Одного я прошу у Господа, одного бажаю, щоб жити мені коло дому Господнього в усі дні життя мого, дивитися на красу Господню, щоранку молитися в храмі Його. Бо Він сховає мене в домі Своїм у день біди, сховає в оселі Своєї, на скелю піднесе мене. Я піднесу голову мою вище ворогів моїх, що оточують мене. Принесу в домі Його жертву хвали. Буду співати й прославляти Господа. Почуй, Господи, голос мій, що ним я звиваю до Тебе; зглянься на мене і помилуй мене. Від Тебе говорить серце моє: «Шукайте Господа!» Я шукаю лица Твого, Господи. Не відвертай же від мене лица Твого і не відкидай у гніві раба Твого. Ти – поміч моя, не відкинь мене і не покинь мене, Боже, Спасителю мій. Бо коли батько й мати покинули мене, то Ти, Господи, прийняв мене. Навчи ж мене, Господи, шляхів Твоїх і настанови на стежки Твої задля ворогів моїх. Не віддавай мене в руки ворогам моїм, бо повстали проти мене лжесвідки і злобою палають на мене. Але я вірю, що побачу милість Господню на землі живих. Надійся ж на Господа і будь мужній. Нехай кріпиться серце твоє. Жди помочі від Господа.

Троїці і триває по 11 липня включно. Тривалість посту залежить від того, коли (раніше чи пізніше) святкується Пасха.

Ододенні пости

1. **Святвечір**, навечір'я Різдва Христового – день перед Різдом Христовим, 6 січня. Звичай не їсти до першої зірки.

2. У **Навечір'я Богоявлення** (Йорданський Святвечір) – день перед Хрещенням Господнім, 18 січня.

3. У день **Усікновення глави Іоана Предтечі**, 11 вересня.

4. У день **Воздвиження Хреста Господнього**, 27 вересня.

3 благословення священника побожні християни постують також у дні народних лихоліть, за уздоровлення ближнього, у вирішальні моменти життя тощо.

Слід пам'ятати, що від найсуворішого посту не буде ніякої користі, якщо його супроводжуватиме гордіня та осудження ближніх.

Загальницями названо тижні, коли посту немає: 1) Святки – з 7 по 18 січня; 2) Митаря і фарисея – за два тижні до Великого Посту; 3) Сирний – тиждень перед Великим Постом (вживають усе, крім м'яса); 4) Світлий – тиждень після Великодня; 5) Троїцький – тиждень після Троїці.

«Піст – це відсічення того, що усолоджує смак, загашення тілесного розпалення, викорінення злих думок, звільнення від сонних марень, чистота молитви, світло душі, сторож розуму, визволення від сліпоти, двері покаєння, радісний жаль, здоров'я тіла, відпущення гріхів, райські двері й радість» (прп. Іоан Ліствичник).

«Якщо ми постимо, стримуємось тільки від поживи, то по сорока днів минає і піст. А якщо стримуємось від гріхів, то хоча піст мине, однак він ще далі триватиме, і з нього матимемо постійну користь. І ще перед Небесним Царством він принесе нам немало духовних благ» (свт. Іоан Золотоустий).

«Ти постиш? Докажи мені це своїми ділами! Якими, скажеш, ділами? Коли побачиш бідного, дай милостиню. Коли маєш ворога, примирися! ... Хай постяться не тільки уста, але слух, зір, ноги, руки та всі члени нашого тіла... Що за користь, коли ми стримуємось від птиць і риби, а гриземо і з'їдаємо братів?.. Яка користь з посту, коли ти позбавляєш тіло дозволеної законом їжі, а душі даєш протизаконну поживу» (свт. Іоан Золотоустий).

«Піст заносить молитву до неба, стає для неї крилами до лету вгору.

Піст – матір здоров'я, вихователь молоді, окраса старців, добрий супутник, вірний друг дому для подружжя» (свт. Василій Великий).

«Сам Христос подвигом стриманості переміг ворога і дав нам у ньому зброю поборювати його» (свт. Іоан Золотоустий).

«У пості перебуває страх Божий, а плоди його – святість, непорочність, довіра до Бога, Небесне Царство, життя вічне» (свт. Іоан Золотоустий).

«Приймімо піст, як дорогоцінний дар, святий скарб, зображення істини, початок благочестя, основу духовної науки, умертвлення пристрастей, прогнання гріха, бич пороків, сподвижника непорочності, губителя демонів» (свт. Іоан Золотоустий).

МОЛИТВА ОПТИНСЬКИХ СТАРЦІВ

Господи, дай мені з душевним спокоєм зустріти все, що принесе мені прийдешній день. Дай мені цілком віддатися волі Твоїй святій. В усякий час цього дня в усьому настав і підтримай мене. Якби я не одержав звістки протягом дня, навчи мене прийняти їх зі спокійною душею і твердим впевненням, що на все свята воля Твоя. В усіх словах і справах моїх керуй моїми думками і почуттями. В усіх несподіваних випадках не дай мені забути, що все послано Тобою. Навчи мене прямо й розумно обходитися з кожною людиною, нікого не соромлячи й не засмучуючи. Отче, дай мені сили знести втому прийдешнього дня і всі події сьогодення. Керуй моєю волею і навчи мене молитися, вірити, надіятися, терпіти, прощати і любити. Амінь.

МОЛИТВА СЯТИТЕЛЯ ДИМИТРІЯ РОСТОВСЬКОГО

Спаси мене, Спасе мій, з великого Твого милосердя, а не за діла мої! Ти хочеш спасти мене, Ти знаєш, яким чином мене спасти: спаси ж мене, як хочеш, як можеш, як знаєш: якими знаєш судьбами спаси мене! Я на Тебе, Господа мого, надіюся і Твоїй волі святій себе доручаю: твори зі мною, що хочеш! Якщо хочеш мати мене у світлі: будь благословенний. Якщо хочеш мати мене в темряві, будь понад те благословенний. Якщо відкриєш мені двері милосердя Твого: добро це і благо. Якщо зачиниш від мене двері милосердя Твого: благословенний Ти, що зачинив мені по-справедливості. Якщо не погубиш мене з беззаконнями моїми, слава безмірному милосердю Твоєму. Якщо погубиш мене з беззаконнями моїми, слава праведному суду Твоєму: як тільки хочеш, так чини зі мною!

МОЛИТВА ЩОДЕННА СВТ. ФІЛАРЕТА МОСКОВСЬКОГО

Господи! Не знаю, чого просити в Тебе. Ти один знаєш, що мені потрібно. Ти любиш мене більше, ніж я вмію любити себе. Отче! Дай рабу Твоєму те, чого я сам просити не вмію. Не насмілююсь просити ані хреста, ані втіхи. Тільки стою перед Тобою – серце моє відкрите. Ти бачиш потреби, яких я не бачу. Подивись і вчини зі мною по милості Твоїй. Порази і зціли, упокор і підведи. Благоговію й замовкаю перед святою Твоєю волею і незбагненними для мене Твоїми присудами. Приношу себе в жертву Тобі. Віддаюсь Тобі. Нема в мене бажання, крім бажання виконати волю Твою. Навчи мене молитися. Сам у мені молись. Амінь.

МОЛИТВА СВ. ІОАНА КРОНШТАДТСКОГО

Господи! Ім'я Тобі – Любов: не відкинь мене, заблукану людину. Ім'я Тобі – Сила: підкріпи мене, знесилоного й хиткого. Ім'я Тобі – Світло: просвіти мою душу, затьмарену життєвими пристрастями. Ім'я Тобі – Мир: утихомир бентежну душу мою. Ім'я Тобі – Милість: не переставай милувати мене.

МОЛИТВА СВ. ІОАНИКІЯ

Надія моя – Отець, пристановище моє – Син, захист мій – Дух Святий. Тройце Свята, слава Тобі.

Про найтяжчий після самогубства гріх

«Батьки мають усвідомити, що життя людини починається з моменту її зачаття...

Одного разу вночі за зволенням Божим мені довелося пережити страшне видіння. Після цього я зрозумів, що таке аборт! Була ніч на вівторок Світлої Седмиці. Як завжди, я запалив дві свічки... за тих, що страждають душевно і тілесно – і за живих, і за померлих. І ось о дванадцятій ночі, промовляючи Ісусову молитву, я побачив велике поле, огорожене муром. Поле було засіяне пшеницею, паростки ледве сходили. Стоячи за муром, я запалював свічки за померлих і ставив їх на кам'яну загорожу. Ліворуч від мене була безводна, безплідна пустеля – самі скелі й кам'янисті провалля. Ця місцина безперервно трусилася від стугону, в якому зливалися тисячі жахливих криків, що роздирали серце... Страждаючи від цих криків і не розуміючи, що відбувається, я почув голос, що казав мені: „Поле, засіяне пшеницею, яка не заврунцалася, – це усипальниця душ померлих, котрі воскреснуть. У місці, що здригається й труситься від жахливих криків, перебувають душі дітей, убитих абортами“. Переживши таке, я вже не міг заспокоїтися від великого болю, що відчував за душі цих дітей. І лягти спати теж не міг, незважаючи на те, що був дуже стомлений...

Аборт – це страшний гріх. Аборт – це убивство, і не лише вбивство, а вбивство дуже тяжке, тому що вбивають нехрещених дітей»

/старець Паїсій Святогорець/.

- Гріх дітовбивства позбавляє батьків благодаті Божої. У давнину за такий злочин відлучали від Церкви на 20 років.
- Гріх дітовбивства волає до Бога про помсту і є гіршим за смертний гріх.
- Оскільки ненароджена людина, як і доросла, має свою безсмертну душу, то після смерті відбудеться зустріч батьків з душами убитих ними дітей.
- Аборт, крім усього, обов'язково відгукнеться на здоров'ї жінки та майбутніх дітей, на всьому житті як матері, так і батька-убивці. Зазвичай наслідками абортів є розлучення, тяжка хвороба чи інше нещастя. Добробут людини не може бути збудовано на крові.

«Навіть якщо все життя наше буде добрим, то ми все одно матимем суворе покарання, якщо не потурбуємося про спасіння дітей. Діти – не випадкове надбання. Ми відповідаємо за їхнє спасіння»

/свт. Іоан Золотоустий/.

«Є такі матері, котрі, дізнавшись, що їхня дитина народиться калікою чи з вадами розуму, роблять аборт і вбивають своє дитя. Вони не думають, що в цієї дитини теж є душа. Деякі батьки приходять і кажуть мені: „Моя дитина буде калікою? Чому Бог так учинив? Я не можу цього винести“. Яка ж безсоромність у такому ставленні до Бога, яка впертість, який егоїзм!..»

/старець Паїсій Святогорець/.

«Святий апостол Павло стверджує, що жінка спасеться „дітородженням, якщо перебуватиме у вірі й любові та у святості зі скромністю“ /1Тим.2:15/. Тобто за умови благочестивого життя, дітородження для неї стає шляхом спасіння...

Православна Церква ніколи не вважала акт зачаття чимось нечестивим або гріховним. Звичайно, що тут мова йде не про блудливі дошлюбні чи позашлюбні стосунки. Слід, зокрема, згадати про те, що створивши перших людей, Бог поблагословив їх і заповідав: „Плодіться і розмножуйтесь, і наповнюйте землю“ /Бут.1:28/. Церквою встановлені навіть свята на честь зачаття Предтечі Господнього Іоана – 6 жовтня (н. ст.) та зачаття праведною Анною Пресвятої Богородиці – 22 грудня (н. ст.)... Світська традиція рахує відлік життя людини з моменту народження. Однак Церква завжди стверджувала, що життя людини починається з моменту зачаття, коли вона отримує від батьків тіло (в цей час складається з декількох клітин), а від Бога – душу. Отже, дитина, яку з пологового будинку принесли додому, має вже не кілька днів, а близько дев'яти місяців»

/прот. Андрій Горобець/.

«А я ж, окаянна, немилосердно позбавила дітей своїх не лише чуттєвого, а найголовніше – істинного Світла, Господа нашого Ісуса Христа, що в Таїнстві Хрещення освячає...» /з Акафісту покаянного жінок, що загубили немовлят в утробі своїй/.

* * *

«Немає гріха нещогоданого, крім гріха нерозкаяного» – кажуть святі Отці.

Якщо жінка або чоловік стали причиною смерті власної дитини чи не доклали зусиль, щоб зберегти Богом дане їй життя, їм необхідно примиритися з Богом покаянням та сповідати свій гріх. Щире покаяння змінює життя людини, а таїнство сповіді незбагненно лікує душу, допомагає їй відродитися, дає сили спокутувати гріх (подвигом служіння ближнім, допомоги знедоленим, молитвою за свою ненароджену дитину, за всіх дітей, чиї душі страждають, подвигом доброго християнського життя), дає надію на те, що зустріч батьків з убитою ними дитиною буде не вічним соромом і жахом нестерпної провини, а невимовною радістю Божого помилування.

Молитва побожної матері до милосердного Господа за погублені душі ненароджених дітей

Пом'яни, Чоловіколюбче Господи, душі рабів Твоїх, що відійшли, – немовлят, які від випадкових дій, або від важкого народження, або від якоїсь необережності, чи свідомо загублені, і через те не прийняли Святого Хрещення. Охрести їх, Господи, в морі щедрот Твоїх і спаси невимовною Твоюю благодаттю, а мене, грішну (*ім'я*), що вчинила вбивство дитини в утробі моїй, прости і не позбав Твого милосердя. Амінь.

Боже, милостивий будь до мене, грішної (*доземний поклін*).

Господи, помилуй дітей моїх, що померли в утробі моїй, за віру і сльози мої, ради милосердя Твого, Господи, не позбав їх Світла Твого Божественного. (*Молитися все життя*).

МОЛИТВА 1-го ЧАСУ

Христе, Світло істинне, що просвітлюєш і освячуєш кожну людину, що приходиш у світ. Нехай відзначиться на нас світло Лиця Твого, щоб у ньому ми побачили світло неприступне. Настав стопи наші до виконання заповідей Твоїх молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх святих. Амінь.

МОЛИТВА 6-ГО ЧАСУ СВТ. ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО

Боже і Господи сил і всіх творінь Сотворителю, що з безмежного милосердя Твого послав Єдинородного Сина Твого, Господа нашого Ісуса Христа на спасіння роду нашого і Чесним Його Хрестом розірвав рукописи гріхів наших і подолав начальства і владу темряви. Сам, Владико, Чоловіколюбче, прийми й від нас, грішних, вдячні оці і благальні молитви і визволи нас від усякого згубного і темного гріха та від усіх видимих і невидимих ворогів, що шукають заповідати нам зло. Тримай у страху Твоїм тіла наші і не допусти сердець наших до слів або думок лукавих, але любов'ю Твоюю врази душі наші, щоб ми завжди дивлячись на Тебе і наставлені світлом, що від Тебе сяє, бачили Тебе – Неприступне і Вічноущне Світло; безперестанно прославлення й подяку віддавали Тобі – Вічному Отцю з Єдинородним Твоїм Сином і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

МОЛИТВА СВТ. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО НА ВСЯКУ ГОДИНУ ДНЯ І НОЧІ

Господи, не позбав мене небесних Твоїх благ. Господи, врятуй мене од вічних мук. Господи, розумом чи думкою, словом чи ділом згрішив я – прости мені. Господи, врятуй мене від несвідомости, забуття, легкодущности і закам'янілої нечутливости. Господи, визволи мене від усякої спокуси. Господи, просвіти моє серце, затьмарене злою похиттю. Господи, як людина я згрішив, а Ти ж, як Бог Милосердний, помилуй мене, знаючи неміч душі моєї. Господи, пошли благодать Твою на поміч мені, щоб прославив я ім'я Твоє святе. Господи, Ісусе Христе, запиши мене, раба Твого, в книзі життя і добрий кінець мені подай. Господи Боже мій, хоч я і нічого доброго не вчинив перед Тобою, але дай мені з благодаті Твоєї покласти добре починання. Господи, зроби моє серце рососою Твоєї благодаті. Господи неба і землі, пом'яни мене, грішного, мерзенного і нечистого раба Твого, в Царстві Твоїм. Амінь.

Господи, прийми мене в покаянні. Господи, не залишай мене. Господи, не заведи мене в напасть. Господи, дай мені благі помисли. Господи, дай мені сльози, пам'ять про смерть і розчулення. Господи, дай мені намір сповідання гріхів моїх. Господи, дай мені смирення, цнотливість і послух. Господи, дай мені терпеливість, великодушність і лагідність. Господи, посади в серце моє корінь усього доброго: страх Твій благий. Господи, сподоби мене любити Тебе всією душею моєю, усім розумом моїм, і виконувати в усьому волю Твою. Господи, захисти мене від злих людей, і бісів, і пристрастей, і від усього шкідливого для мене. Господи, твори за Твоїм бажанням все, що Ти хочеш, і нехай буде воля Твоя у мені грішнім, бо Ти благословенний еси навіки. Амінь.

Помічник у молитві за ближніх

Прошу і молю вас, улюблені, старанніше моліться один за одного, за рідних, за всіх знайомих і за весь світ, за всіх спочилих, що прагнуть наших молитов, бо це є велика допомога душам їхнім /схиігумен Сава (Остапенко)/.

Не відмовляйтеся від молитви за інших, маючи побоювання, що й за себе умолити не можете – бійтеся того, що за себе не убагаєте, якщо не будете молитися за інших /свт. Філарет Московський/.

Носіть тягарі один одного, і так виконаєте закон Христовий /Гал. 6:2/.

Передусім благаю чинити молитви, моління, прохання, подяки за всіх людей, за царів і за всіх, які начальствують, щоб провадити нам життя тихе й мирне, у всякому благочесті й чистоті, бо це добре і угодне Спасителеві нашому Богу, Котрий хоче, щоб усі люди спаслися і досягли пізнання істини /1 Тим. 2:1-4/.

Просіть і дасться вам; шукайте, і знайдете; стукайте, і відчинять вам /Мф. 7:7/.

Молитвою ми даємо Богові право на втручання /старець Паїсій Святогорець/.

Не пропускай можливості помолитися за будь-яку людину, чи на її прохання, чи на прохання за неї родичів чи друзів. Господь з благоволінням дивиться на молитву любові нашої та на дерзновення наше перед Ним. Крім того, молитва за інших дуже корисна і тому, хто молиться за інших: вона очищає серце, стверджує віру й надію на Бога та розпалює любов до Бога і ближніх.

...Коли молитимешся за душу спочилого, примусь себе помолитися за неї всією душею, пам'ятаючи, що це необхідний обов'язок твій, а не лише священика. Уяви, як потребує померлий упокоєння та молитви за нього тих, хто живе, будучи членом єдиного тіла Церкви. Багато значить перед Владикою молитва віри та любові за спочилого /св. прав. Іоан Кронштадтський/.

- Молитвенику корисно просити про якусь певну потребу і думати про те, що наші ближні страждають...
- Коли розум спрямований до всіх цих людей, серце зранюється болем і молитва стає сердечною. Скільки людей протягом усього дня потребують молитви! Не витрачайте ж часу надаремно. Почавши молитися за тих, хто про це просив... молитвеник іде далі й думає про всіх тих, хто має ще більшу потребу.
- Сердечна молитва допомагає не тільки іншим, але й нам самим, оскільки вона сприяє тому, щоб у нас з'явилася внутрішня доброта. Коли ми ставимо себе на місце іншого, в нас природним чином з'являються любов, біль, смирення, подяка Богові з постійним Йому славослів'ям. І тоді, ставши благоприємною Богові, наша молитва за ближнього допомагає йому.
- Справжня молитва – це не насолода, не «нірвана», вона починається з болю... Людина страждає... вона стогне, боліє, за що б вона не молилася... Вона страждає тому, що переймається спільним людським болем чи болем якоїсь конкретної людини...

Церква – земне небо!

Так казали всі святі. Та й кожен, хто пізнав благодатну, життєдайну дію церковних служб, таїнств, постів – усіх настанов і дарів Церкви – не може ставитися до Неї інакше, як до найсвятішої Матері.

Церква – це корабель серед бурхливого моря життя. Церквою керує та охороняє Її Сам Господь і тому – що б не сталося у світі, НАЙГОЛОВНІШОГО в Церкві ніхто і ніколи не зможе здолати: ні люди, ні обставини, ні біси.

«Усі, що від віків нападали на Церкву, розвіялися, немов морська піна. А вона, наче незламна скеля, перебуває в тій самій вірі» /прп. Феодор Студит/.

«Хто не шанує Церкви – той не шанує і Бога. Хто відлучає себе від Церкви, той відлучає себе від Бога і від усякої правди Божої. Хто не має Церкву Матір'ю, той не має Бога Отцем» /св. Іоанн Кронштадський/.

«Кожна людина, не замислюючись, скаже: „Я люблю Бога“, забуваючи при цьому слова Господні: „Хто любить Мене, той заповіді Мої виконує“, забуваючи те, що, не виконуючи Божі заповіді, ми стаємо ворогами Божими, бо Він Сам сказав: „Хто не зі Мною, той проти Мене“.

А ось одна із заповідей гласить: „Шість днів працюй і роби всі діла твої, а день сьомий – Господу Богу твоєму“. Зверніть увагу – не спи або гуляй, чи не роби нічого, а саме „присвяти Господу“. Якщо гріхом є ледарство, багатоспання чи пияцтво в будень, то, звичайно ж, набагато більшим гріхом є робити те саме у дні святкові... „Присвятити Богові“ – це не що інше, як обов'язково бути у храмі на молитві, і взагалі благочестиво прожити день... Звичайно ж, молитися треба всюди, але є на землі такі місця, де молитва більш богоугодна, тому що там – особлива Божа присутність. Найбільша святість, якій немає рівних, по яку не треба нікуди їздити, десь її шукати, є в кожному православному храмі... Не символічна, не духовна, а справжня, видима присутність Божества завжди є у храмі. Отже, стоячи у церкві¹ на молитві, ми стоїмо перед самим престолом Господа Слави, оточеного незчисленими сонмами ангелів. І, звичайно ж, кожна наша молитва, навіть кожне наше молитовне зітхання у храмі перед Небесним престолом у сотні разів цінніші, ніж молитва домашня...

На жаль, ще й сьогодні є люди, котрі кажуть, що вони можуть і вдома помолитися або взагалі заявляють, що вони „мають Бога в душі“ і не треба їм ніяких храмів. Це, звичайно ж, глибока неправда. Тому що **Бог в душі так просто не оселяється...**

Якщо людина не відчуває потреби в молитві, причасті, перебуванні у храмі, не відчуває потреби у сповіді, то це є дуже поганою ознакою. Це свідчить не про „нормальність“ чи „безгрішність“ цієї людини, не про її духовне здоров'я, а саме про те, що вона у критичному стані, вона настільки паралізована власними гріхами, що навіть не відчуває потягу до святості, не має сили, щоб попросити Бога про зцілення...

¹ Якщо мова йде про всю Церкву Божу (про всіх людей, святих і ангелів, з'єднаних істиною вірою), то слово Церква пишуть з великої літери. А якщо про церковний храм – то з малої.

Переважно перші рази людина приходиться до храму без чіткого усвідомлення й осмислення своїх дій. Якщо людина не піддається сатані і не відійде одразу ж від цієї лікарні душі, не повернеться у своє болото, то з часом почне потроху воцерковлюватися. Поступово під дією молитви, повчання, благодаті, вона буде пізнавати себе, почне бачити і відчувати свої гріхи. Буде вчитися молитися, берегтися від спокус диявола, боротися зі своїми пристрастями, а отже – духовно зростати.

І тільки за якийсь час людина розбудить свою душу, віддасть її Богові для зцілення. Розкаввшись у своїх гріхах, почне сама вже відчувати користь молитви, благодать причастя і зрозуміє, яке це щастя – жити з Богом. Вона почне відчувати різницю між днями, що почалися з молитви, і днями без неї, зрозуміє, що таке тиждень, освячений недільними богослужіннями, а що таке безбожний тиждень» /священик Роман Гришук/.

«Чи ви не знаєте, що Бог влаштував церкви в містах, як пристані на морі, щоб ми, втікаючи від бурі життєвих скорбот, насолоджувалися великою тишею. Як же не пожаліти тих, хто, маючи можливість придбати такий величезний скарб, не часто звертаються і не приходять до спільної Матері всіх – Церкви? На яке заняття ти міг би мені вказати, що є необхіднішим від цього? Яке зібрання корисніше? І що перешкоджає приходити сюди? Ти звичайно скажеш мені, що бідність буває перешкодою тобі брати участь у цьому прекрасному зібранні; але – це тільки безпідставний привід. Тиждень має сім днів; ці сім днів Бог розділив з нами, так що Собі не взяв більше, і нам не дав менше, і навіть не розділив їх порівну, не взяв Собі трьох, і не дав нам трьох, але тобі відділив шість днів, а для Себе залишив один. Ти ж і протягом цього одного дня не хочеш утриматися від справ житейських, але, як поступають святотатці, так і ти наслідуюєшся поступати з цим днем, крадучи і використовуючи його на життєві турботи, тоді як він освячений і призначений для слухання повчань. Але що говорити про цілий день? Як вчинила вдовиця з милостинею, так вчини і ти з часом цього дня: як вона поклала дві лепти і знайшла велике благовоління від Бога, так і ти приділи Богові дві години і внесеш цим у свій дім надбання незчисленних днів. А якщо не захочеш, то дивися, щоб ти, не бажаючи стриматися від земних надбань протягом малої частини дня, не позбавився праці цілих років. Бог уміє, коли нехтують Ним, знищувати і зібрані багатства, як Він погрожував і юдеям, коли вони нехтували храмом: „Очікуєте багато чого, а виходить мало; і що принесете додому, те Я розвію. – За що? говорить Господь Саваоф: за Мій дім, який у запустінні, тоді як ви біжете кожен до свого дому“ /Агг. 1;9/. Якщо ти приходиш до нас один раз або двічі на рік, то скажи мені, чому необхідному ми можемо навчити тебе?.. Маючи навчитися найважливішій з усіх наук: як догодити Богові й одержати небесні блага, ви думаєте, що можна зробити це мимохідь? Чи це не безумно? Бо ця наука дійсно потребує великої уваги» /свт. Іоан Золотоустий/.

«Церква – це земне небо, богослужіння, що звершується в ній – діло ангельське, тому до церкви треба заходити зі страхом Божим і в ній не балакати й не міркувати ні про що тимчасове» /схиігумен Сава (Остапенко)/.

- Духовна людина – уся суцільний біль, тобто їй боляче за те, що відбувається у світі, їй боляче за людей. Але за цей біль вона отримує Божественне втішення... От що таке духовна радість – невимовна радість, що переповняє серце.
- У молитві необхідна наполегливість.
- Вкрай необхідна увага – як на початку, щоб зібрати свій розум, так і надалі – щоб не впасти в оману.
- Дуже корисне читання святих Отців, тому що святі отці тлумачать Євангеліє своїм євангельським життям. Також корисне пізнання самих себе стосовно своєї гріховності, невдячності, пізнання безлічі благодіянь, що Господь виливає на нас. Від усього цього природним чином отримуємо смирення і після того неодмінно – благодать Божу. Духовне читання зігриває душу й підсилено спонукає до молитви та подвигу...
- Перед тим, як почати відраховувати чотки, добре було б підрахувати свої гріхи та незчисленні благодіяння Божі /старець Паїсій Святогорець/.

Жертва Богові – це дух упокорений, серцем скорботним і смиренным Ти не погордуєш /Пс.50:9/.

У молитві необхідне свідоме, продумане, цілковите смирення... Смирення руйнує всі хитрощі ворожі /св. прав. Іоан Кронштадтський/.

Одна молитва смиренної людини, яка вірує, що вона гірша за всіх, має більшу вартість, ніж ціла всеношна служба, здійснена з гордим помислом /старець Паїсій Святогорець/.

Зовсім, зовсім треба забути всього себе до кінця і жити тільки життям людей. Про себе не згадувати, собі нічого не бажати, стати наче чужим для себе, забути зовсім і свою душу, її бажання і прагнення. Служити з усіх сил Господеві служінням ближньому...

Потрібно потихеньку привчати розширювати своє серце. Спочатку трошки, а тоді більше і більше. Широке стане. Усіх вмістить /настанови старця Олексія Мечова мирянці/.

Ми немічні і духовно, і тілесно, але «все можу в Ісусі Христі, Який мене зміцнює» /Флп. 4:13/.

Я прошу ваших молитов. Ваші молитви – для мене стіна і твердиня! Не говори: «Я слабкий, то як можу молитися?» Ти чув, що говорить Св. Письмо: «Отже, Петра стерегли у в'язниці, а тим часом Церква ревно молилася за нього Богові» (Діян. 12:5). І ця молитва Церкви зняла кайдани з Петра і скріпила відвагу до проповіді у Павла. Молитва загасила вогняну піч. Молитва загоронила паші левів. Молитва вгамувала обурення. Молитва відкрила рай. Молитва відімкнула засуви неба. Молитва неплідну зробила плідною. Молитва Корнилія пройняла Небеса. Молитва виправдала митаря. Такої твердині прошу у вас, такої милості потребую /свт. Іван Золотоустий/.

Скоро чує Бог молитву двох чи трьох, що моляться від серця. Досвід. /св. прав. Іоан Кронштадтський/.